

Znak pisma: DKT-I.0813.4.2025

Warszawa, 18 czerwca 2025 r.

Pan

dr hab. inż. Michał Szota

Dyrektor Instytutu Geodezji i Kartografii

ul. Zygmunta Modzelewskiego 27

02-679 Warszawa

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej¹ oraz na podstawie art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych², Minister Rozwoju i Technologii³ przeprowadził w Instytucie Geodezji i Kartografii⁴ z siedzibą przy ul. Zygmunta Modzelewskiego 27 w Warszawie, kontrolę planową w zakresie *działalności finansowej, organizacji oraz jakości pracy i jakości zarządzania Instytutem w 2024 roku*. Kontrola została przeprowadzona na zasadach i w trybie określonym w przepisach ustawy o kontroli.

Cele szczegółowe kontroli to ocena:

- 1) Czy Instytut prawidłowo prowadził gospodarkę finansową?
- 2) Czy organizacja pracy Instytutu wspierała realizację zadań ustawowych i statutowych?
- 3) Czy kierownictwo Instytutu podejmowało adekwatne działania w celu podnoszenia jakości pracy Instytutu?
- 4) Jaka była jakość zarządzania Instytutem i czy działania zarządcze wspierały realizację zadań i rozwój Instytutu?

I. Podsumowanie i ocena

Instytut Geodezji i Kartografii w roku 2024, co do zasady, prowadził działalność zgodnie z wymaganiami wynikającymi z ustawy o instytutach oraz ustawy o rachunkowości⁵. Natomiast nieusunięcie zasadniczych nieprawidłowości i uchybień sformułowanych w wyniku kontroli Ministra Rozwoju i Technologii z 2022 r.⁶ oraz 2024 r.⁷, a także brak odpowiedniej reakcji Dyrektora Instytutu na zdiagnozowane problemy strukturalne, istotnie ograniczały efektywność funkcjonowania Instytutu, co świadczy o potrzebie wzmocnienia nadzoru kierownictwa IGIK, usprawnienia zarządzania, a także przeprowadzenia w jednostce gruntownej i wszechstronnej analizy procesów organizacyjnych i kadrowych.

¹ Dz. U. z 2020 r., poz. 224, dalej: ustawa o kontroli.

² Dz. U. z 2024 r., poz. 534, dalej także: ustawa o instytutach, ustawa o instytutach badawczych, uoib.

³ Dalej także: MRiT.

⁴ Dalej także: IGIK albo Instytut albo Kontrolowany.

⁵ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2023 r., poz. 120), dalej: UoR.

⁶ Kontrola planowa w zakresie działalności finansowej, organizacji i jakości pracy oraz jakości zarządzania Instytutem w latach 2020-2022. Prowadzona w okresie od 2 września do 30 listopada 2022 r.

⁷ Kontrola w trybie uproszczonym dotycząca weryfikacji informacji o nieprawidłowościach podnoszonych w skargach na działalność dyrektora IGIK przeprowadzona od 12 czerwca do 19 lipca 2024 r.

Pomimo złożonych przez Dyrektora IGiK deklaracji dotyczących realizacji zaleceń pokontrolnych wydanych przez MRiT w następstwie przeprowadzonych kontroli, stwierdzono, że wiele istotnych zaleceń nie zostało dotychczas przez Instytut zrealizowanych. W szczególności:

- regulamin organizacyjny w dalszym ciągu nie odzwierciedla faktycznej struktury Instytutu,
- nie dokonano analizy celowości istnienia jednoosobowych komórek organizacyjnych, a Statut⁸ IGiK odwoływał się do nieistniejącego w Instytucie układu zbiorowego pracy,
- nie dokonano aktualizacji procedur wewnętrznych niezgodnych z przepisami prawa lub odnoszących się do nieaktualnej struktury organizacyjnej,
- nie ustalono w planach działalności mierników pozwalających na ocenę stopnia realizacji celów,
- nie dokonywano bieżącej aktualizacji informacji zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu⁹, pomimo wyznaczenia osoby za to odpowiedzialnej.

Ponadto zidentyfikowano szereg nieprawidłowości oraz uchybień, wpływających na funkcjonowanie Instytutu. Stwierdzone nieprawidłowości to:

- brak przeprowadzania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych Instytutu, stanowiący naruszenie art. 44 ust. 4 oraz art. 50 uoib,
- brak powołania kolejnego rzecznika dyscyplinarnego w Instytucie, pomimo upływu kadencji wcześniej powołanego rzecznika, co skutkowało naruszeniem art. 57 uoib,
- brak zamieszczenia potwierdzenia dokonania kontroli formalno-rachunkowej i merytorycznej na zewnętrznych dowodach księgowych własnych, tj. fakturach sprzedażowych wystawianych przez IGiK, co było naruszeniem art. 21 ust. 1 pkt 6 ustawy o rachunkowości oraz § 4 pkt 2 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych¹⁰,
- nierealizowanie obowiązku publikacji ogłoszeń o konkursach na stanowiska naukowe w portalu EURALEX i na stronie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki – naruszenie art. 43 ust. 6 uoib.

Instytut przygotowywał plany finansowe zawierające minimalne dane wymagane postanowieniami art. 18 ust. 11 uoib, ale bez wskazywania pozycji dotyczącej przychodów z subwencji i dotacji. Monitoring wykonania planu finansowego, pomimo braku procedur, prowadzony był systematycznie przy wykorzystaniu roboczych zestawień i kwartalnych porównań do założeń przyjętych w planie. Jednak sam proces planowania finansowego i dokonywania zmian w planie, nie był prowadzony w sposób ustrukturyzowany i przejrzysty.

W planie zakupów i inwestycji Instytutu na 2024 r. nie przewidziano wszystkich zamówień, które wymagały zastosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹¹, co świadczy o braku systemowego podejścia w zakresie diagnozowania potrzeb i planowania zamówień dla całego Instytutu. Ponadto plan nie został w pełni zrealizowany.

Instytut nie prowadził jednolitego rejestru umów i zamówień, co utrudniało zarówno planowanie zakupów na kolejne lata, jak i nadzór nad realizacją zamówień publicznych, a także uniemożliwiło weryfikację danych ujętych w sprawozdaniu z udzielanych zamówień.

Podejmowane przez Dyrektora Instytutu działania mające na celu ograniczenie kosztów i zwiększenie przychodów, w krótkim horyzoncie czasowym nie przyniosły rezultatów. Instytut, pomimo planowanego na 2024 r. zysku, ostatecznie odnotował stratę finansową.

W kontrolowanym okresie występowały braki kadrowe w grupie profesorów, przy czym w dalszym ciągu w Instytucie nie zatrudniano pracowników badawczo-technicznych, którzy mogliby stanowić potencjał do rozwoju kadry naukowej tej jednostki. Zauważalny był również spadek liczby cytowań publikacji

⁸ Zarządzenie nr 14 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 18 czerwca 2024 r. w sprawie zatwierdzenia statutu Instytutu Geodezji i Kartografii (Dz. Urz. z 2024 r., poz. 16).

⁹ Dalej także: BIP.

¹⁰ Zarządzenie nr 9/2014 Kierownika Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych, zmienionego zarządzeniem nr 16/2018 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 7 września 2018 r., dalej także: Instrukcja.

¹¹ Dz.U. z 2024 r., poz. 1320, dalej: ustawa - Pzp.

naukowych, których autorami są pracownicy IGiK. Ponadto w 2024 r. w Instytucie nie opatentowano żadnych wynalazków, nie zostały przyznane nagrody za działalność naukową, nie otrzymano również praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych.

W Instytucie nie wdrożono formalnych procedur zapobiegania konfliktowi interesów ani polityki antykorupcyjnej, co stanowiło istotną lukę w systemie zarządzania Instytutem, w kontekście transparentności działania i przestrzegania zasad etycznych. Brak sformalizowanych zasad funkcjonowania w poszczególnych obszarach działalności Instytutu, prowadził do rozproszenia odpowiedzialności za dany obszar, a w konsekwencji do braku właściwej realizacji zadań lub nie zachowania wystarczającego śladu rewizyjnego.

W Instytucie powołano sekretarza naukowego oraz uzupełniono skład Rady Naukowej. Rada Naukowa IGiK działała zgodnie z uoib i statutem, realizując m.in. funkcje opiniodawcze oraz zatwierdzając plany działalności i sprawozdania finansowe.

Umowy o zakazie konkurencji zawarte zostały ze wszystkimi pracownikami naukowymi oraz kierownictwem Instytutu.

Instytut w sposób prawidłowy prowadził ewidencję finansową i majątkową – przychody i koszty zostały prawidłowo wyodrębnione według źródeł finansowania, a środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne zostały właściwie sklasyfikowane oraz były poprawnie amortyzowane.

II. Ustalenia i oceny

Informacje ogólne

Instytut Geodezji i Kartografii został utworzony dekretem Rady Ministrów z dnia 30 marca 1945 r. o pomiarach kraju i organizacji miernictwa¹².

Instytut działa na podstawie:

- ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych oraz wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych,
- uchwały nr 291-55 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 1955 r. w sprawie zmiany nazwy i statutu Geodezyjnego Instytutu Naukowo-Badawczego,
- ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce¹³,
- Statutu.

Instytut posiada osobowość prawną¹⁴; od 27 października 2003 r. jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000176403 (Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy).

Zgodnie z § 3 Statutu IGiK do podstawowej działalności Instytutu należy:

- prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynieryjno-technicznych w zakresie geodezji, geodynamiki, grawimetrii, geofizyki, metrologii geodezyjnej i grawimetrycznej, teledetekcji, systemów informacji przestrzennej, kartografii, fotogrametrii i katastru, przystosowanie wyników badań naukowych i prac rozwojowych do ich wykorzystania w praktyce oraz ich wdrażanie,
- prowadzenie systematycznej, rozległej i aktywnej współpracy z renomowanymi ośrodkami naukowymi na świecie w celu wykorzystania aktualnej wiedzy oraz najnowszych osiągnięć naukowych i technicznych w zakresie działalności Instytutu,
- udział w pracach międzynarodowych oraz krajowych organizacji naukowych i zawodowych, a także uczestniczenie w międzynarodowych programach badawczych,
- udział w międzynarodowych programach pozyskiwania danych do monitorowania procesów geodynamicznych w skali globalnej,

¹² Dz. U. Nr 11, poz. 58.

¹³ Dz. U. z 2024 r., poz. 1571.

¹⁴ Instytut badawczy w rozumieniu ustawy o instytutach badawczych to państwowa jednostka organizacyjna, wyodrębniona pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, która prowadzi badania naukowe i prace rozwojowe ukierunkowane na ich wdrożenie i zastosowanie w praktyce (art. 1 ustawy o instytutach badawczych).

- współpraca z Polską Akademią Nauk, uczelniami wyższymi, instytucjami oraz stowarzyszeniami naukowymi i zawodowymi w kraju, celem udziału w koordynowanym wykorzystywaniu naukowych i technologicznych osiągnięć polskiej i światowej myśli w zakresie działalności Instytutu.

Dodatkowo Instytut oferuje¹⁵, na zasadach komercyjnych, realizację zadań inżynierskich w zakresie: osnów geodezyjnych, geodezji satelitarnej, metrologii geodezyjnej, magnetyzmu ziemskiego, zadania badawcze, prace wdrożeniowe oraz usługi dotyczące atestacji dalmierzy elektromagnetycznych, sprawdzania łań kodowych, sprawdzania i naprawy instrumentów geodezyjnych, dystrybucji materiałów satelitarnych oraz ochrony patentowej.

Nadzór nad Instytutem sprawuje minister właściwy do spraw budownictwa, planowania i zagospodarowania przestrzennego oraz mieszkalnictwa¹⁶.

Siedziba Instytutu mieści się w m. st. Warszawa. Instytut posiada również Obserwatorium Geodezyjno-Geofizyczne Borowa Góra zlokalizowane w Jadwisinie nad Zalewem Zegrzyńskim.

Obszar I. Działalność finansowa Instytutu

Ocena

Działalność finansowa Instytutu, co do zasady, była zgodna z UoR oraz ustawą o instytutach badawczych. W trakcie kontroli stwierdzono, że:

- funkcjonujące w Instytucie zasady (polityka) rachunkowości spełniały wymogi ustawy o rachunkowości. Natomiast formalnie nie uregulowano obszaru dotyczącego ustalania i dochodzenia należności, przygotowania i monitorowania planów finansowych, a także nie zaktualizowano Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych,
- Instytut przygotowywał plany finansowe zawierające minimalne dane wymagane postanowieniami art. 18 ust. 11 uoib, z wyjątkiem wskazania pozycji dotyczącej przychodów z subwencji i dotacji. Brak wykazania powyższych danych stwierdzono zarówno w planie na rok 2024 jak i 2025,
- prawidłowo prowadzono księgi rachunkowe oraz przygotowano sprawozdanie finansowe, co zostało potwierdzone przez niezależnego biegłego rewidenta,
- pomimo braku procedur, realizacja planu finansowego w zakresie osiąganych przychodów i ponoszonych kosztów była na bieżąco monitorowana,
- Dyrektor Instytutu zainicjował działania ograniczające koszty funkcjonowania Instytutu, m.in. w zakresie optymalizacji zużycia energii, outsourcingu usług, modernizacji systemów IT,
- Instytut, generalnie, terminowo¹⁷ regulował zobowiązania,
- gospodarowanie majątkiem Instytutu odbywało się w oparciu o przepisy ustawy o instytutach, IGIK nie posiadał wewnętrznej procedury regulującej całościowo ten obszar; opracowano jedynie regulamin korzystania z infrastruktury badawczej,
- składniki majątku IGIK zostały prawidłowo ujęte w ewidencjach środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, nadano im symbole klasyfikacyjne oraz przypisano procentowe wartości odpisów amortyzacyjnych.

Ponadto zidentyfikowano nw. nieprawidłowości i uchybienia, w tym takie, które istotnie ograniczają efektywność funkcjonowania Instytutu:

- brak aktualizacji Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych, pomimo wydanego zalecenia pokontrolnego w tym zakresie,
- brak sformalizowanych procedur dochodzenia należności oraz ewidencji wykorzystania aparatury badawczej,

¹⁵ <http://www.igik.edu.pl/pl/oferta>.

¹⁶ Obwieszczenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 10 sierpnia 2022 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Rozwoju i Technologii lub przez niego nadzorowanych (M.P. z 2022 r., poz. 818).

¹⁷ W wyniku badania próby 110 faktur zakupowych stwierdzono dwa przypadki opóźnień w płatnościach, które nie powodowały konieczności zapłaty odsetek za zwłokę.

- plan zakupów i inwestycji na 2024 r. nie został w pełni zrealizowany, ponadto nie przewidziano w nim wszystkich zamówień, które wymagały zastosowania przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych¹⁸, co świadczy o braku systemowego podejścia w zakresie diagnozowania potrzeb i planowania zamówień dla całego Instytutu,
- brak jednolitego rejestru umów i zamówień, co utrudnia planowanie zakupów na kolejne lata, nadzór nad realizacją zamówień publicznych, a także weryfikację danych ujętych w sprawozdaniu z udzielanych zamówień,
- brak dokumentowania decyzji kierownictwa Instytutu dotyczących przesunięć pomiędzy zadaniami środków finansowych z subwencji udzielonej na utrzymanie potencjału badawczego, wraz ze wskazaniem ich przyczyn, prowadził do braku transparentności działania,
- brak zabezpieczenia interesów Instytutu w przypadku 4 umów cywilnoprawnych zawartych z osobami fizycznymi,
- niezamieszczenie potwierdzenia dokonania kontroli formalno-rachunkowej i merytorycznej na zewnętrznych dowodach księgowych własnych (faktury wystawiane przez IGiK), co stanowiło naruszenie art. 21 ust. 1 pkt 6 UoR oraz § 4 pkt 2 Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych obowiązującej w IGiK.

Instytut w 2024 r. wygenerował stratę finansową, która zostanie pokryta z funduszu rezerwowego. Na wynik finansowy 2024 r. wpłynęły m.in. znacznie wyższe niż w roku 2023 koszty działalności operacyjnej. Niemniej jednak, Instytut dysponuje własnymi aktywami pieniężnymi wystarczającymi do pokrywania bieżących zobowiązań.

Zasady rachunkowości i obiegu dokumentów finansowo-księgowych

1. W okresie objętym kontrolą w Instytucie funkcjonowała, spełniająca wymogi określone w art. 10 ust. 1 i 2 UoR regulacja wewnętrzna opisująca przyjęte zasady (politykę) rachunkowości¹⁹, która m.in. zawierała ogólne zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym założowy plan kont²⁰, a także opis funkcjonalności systemu finansowo-księgowego używanego w Instytucie.

Zasady rachunkowości IGiK, zgodnie z art. 10 ust. 2 UoR, były aktualizowane²¹ w 2023 r. Natomiast w 2024 roku Instytut nie dokonał zmian w przedmiotowym zakresie, co zostało również wskazane w sprawozdaniu finansowym Instytutu za rok 2024 w części: dodatkowe informacje i objaśnienia.

W Instytucie ustanowiono zasady obiegu i kontroli dokumentów finansowych, jednak nie były one aktualizowane od 2018 r. W jednostce funkcjonowała również regulacja dotycząca podziału kosztów na poszczególne rodzaje działalności²².

2. Zgodnie z obowiązującymi w IGiK zasadami rachunkowości, podstawą dokonywania zapisów w księgach, są dowody księgowe stanowiące udokumentowanie operacji gospodarczych, zatwierdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym przez osoby upoważnione, wskazane w innych wewnętrznych uregulowaniach Instytutu.

W oparciu o weryfikację próby²³ dowodów księgowych stwierdzono, że:

- wszystkie faktury spełniały wymagania określone w art. 21 UoR, tj. zawierały określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego, określenie stron dokonujących operacji gospodarczej, opis operacji i jej wartość, datę jej dokonania, a gdy dowód został sporządzony pod inną datą, także datę sporządzenia dowodu oraz dekreację księgową,

¹⁸ Dz.U. z 2024 r., poz. 1320, dalej: ustawa - Pzp.

¹⁹ Tekst jednolity wprowadzony Zarządzeniem nr 23/2022 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, dalej: zasady rachunkowości.

²⁰ Stanowiący załącznik nr 2 do ww. zarządzenia.

²¹ W okresie objętym kontrolą wprowadzono zarządzenie nr 39/2023 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 20 grudnia 2023 r. w sprawie zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w ramach którego doszczegółowiono Załącznik nr 1 w zakresie zasad wyceny aktywów i pasywów.

²² Zarządzenie nr 22/2022 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 29 grudnia 2022 r. w sprawie zasad podziału kosztów na poszczególne rodzaje działalności.

²³ Liczącej 143 faktury, w tym 110 faktur zewnętrznych obcych – zakupowych (otrzymywanych od kontrahentów) i 33 faktury zewnętrzne własne - sprzedażowe (przekazywane kontrahentom).

- żadna z objętych badaniem faktur sprzedażowych wystawianych kontrahentom przez IGiK, nie została opatrzona informacją potwierdzającą dokonanie kontroli formalno-rachunkowej oraz merytorycznej, co jest niezgodnie z § 4 pkt 2 Instrukcji funkcjonującej w Instytucie. Na przedmiotowych dokumentach znajdował się jedynie numer ewidencyjny i dekretacja księgową. Kontrolowany wyjaśnił²⁴, że faktury przychodowe są wystawiane i ewidencjonowane w systemie księgowym [REDAKTOWANE]. Pracownik wystawiający fakturę za usługę sprawdza merytorycznie dokumentację źródłową wykonywanych prac oraz umieszcza informację na temat realizowanego projektu w systemie księgowym. Podczas księgowania następuje kontrola formalno-rachunkowa, czego wyrazem jest naniesienie dekretu na fakturę oraz numeru dowodu księgowego z systemu.
- podczas kontroli otrzymywanych od kontrahentów faktur zakupowych stosowano zasadę rozdziału czynności weryfikacyjnych pomiędzy różnych pracowników Instytutu. Przedmiotowe dowody księgowe spełniały wymagania określone w art. 21 i 22 UoR oraz były właściwie opisane, tj. opatrzone opisem merytorycznym wskazującym na pochodzenie kosztów, dekretem księgowym, potwierdzeniem weryfikacji formalno-rachunkowej i zatwierdzeniem do zapłaty, a także adnotacją o terminie płatności/przelewu.
- nie było błędów rachunkowych ani oznak wymazywania lub przeróbek badanych dokumentów.

IGiK, co do zasady, opłacał faktury zakupowe terminowo. Na 110 badanych dowodów księgowych tylko dwa zapłacone zostały po terminie²⁵. Zgodnie z wyjaśnieniami przyczyną niedotrzymania terminu zapłaty było późne otrzymanie faktur przez Instytut, tj. jedna faktura została przesłana do Instytutu po ustanowionym w niej terminie płatności, zaś druga w dniu wymagalnej płatności.

W przypadku 10 faktur²⁶ sprzedażowych wystawionych przez IGiK stwierdzono, że kontrahenci dokonali zapłaty po wymaganym terminie (od 1 do 10 dni). Ustalono, że ze względu na krótkie opóźnienia i troskę o dobrą współpracę z kontrahentami, nie naliczono z tego tytułu odsetek.

Umowy cywilnoprawne

3. W 2024 r. zawarto 88 umów cywilnoprawnych (umowy zlecenia i o dzieło), których przedmiotem była m.in. obsługa płacowa IGiK, wektoryzacja map glebowo-rolniczych, wykonanie pomiarów geodezyjnych oraz pomiarów osnowy grawimetrycznej.

4. Sposób zawierania umów cywilnoprawnych uregulowany został w Instrukcji obiegu i kontroli dokumentów finansowych IGiK. Zgodnie z § 9 ww. Instrukcji umowa zlecenia lub o dzieło, sporządzana jest w Dziale Koordynacji Projektów na podstawie wniosku złożonego przez kierownika jednostki organizacyjnej zgłaszającej potrzebę zawarcia umowy, po uprzednim zaakceptowaniu tego wniosku przez kierownika Działu Koordynacji Projektów oraz przez Dyrektora Instytutu lub przez osobę przez niego upoważnioną.

W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono rozbieżność w zakresie odpowiedzialności za prowadzenie spraw związanych z ww. umowami pomiędzy obowiązującą Instrukcją oraz Regulaminem Organizacyjnym Instytutu²⁷. Zgodnie z Instrukcją za zawieranie umów cywilnoprawnych odpowiedzialny był Dział Koordynacji Projektów, natomiast zgodnie z postanowieniami Regulaminu Organizacyjnego i ustalonym stanem faktycznym, odbywało się to w Dziale Kadr²⁸.

²⁴ Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. – odpowiedź na ZK-5 pkt 26.

²⁵ Faktury nr FV4/03/2024 – termin płatności – 29 marca 2024 r., zapłacono 22 kwietnia 2024 r., tj. 24 dni po terminie wymagalności oraz faktura nr 1/06/2024 – termin płatności – 12 czerwca 2024 r., zapłacono 28 czerwca 2024 r., tj. 16 dni po terminie wymagalności.

²⁶ O numerach: KP/007/02/24, KP/003/03/24, KP/013/05/24, KP/007/07/24, KP/006/09/24, KP/004/10/24, KP/006/10/24, KP/006/10/24, KP/007/12/24, KP/010/12/24.

²⁷ Zarządzenie nr 29/2023 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 7 września 2023 r. w sprawie wprowadzenia Regulaminu Organizacyjnego w Instytucie Geodezji i Kartografii.

²⁸ Zgodnie z Rozdziałem 3 § 8 pkt 13, Dział Kadr odpowiada za prowadzenie spraw związanych z zawieraniem umów cywilnoprawnych, w tym przygotowanie projektów umów na podstawie otrzymanych wniosków, kontrolę rachunków pod kontem ich zgodności z umową oraz przekazywanie rachunków do wypłaty.

Dyrektor Instytutu poinformował²⁹, że w celu pozyskania zleceniobiorców zamieszczane były ogłoszenia o poszukiwaniu zainteresowanych osób z wymaganym doświadczeniem na stronach biur karier wyższych uczelni o profilu zbliżonym do zakresu planowanych do zlecenia prac oraz na portalu z ofertami zatrudnienia [REDAKTOWANE]

5. W wyniku kontroli próby dokumentacji³⁰ ustalono, że wnioski o zawarcie umowy zawierały przedmiot i okres obowiązywania umowy, proponowane wynagrodzenie oraz uzasadnienie. W umowach określana była kwota wynagrodzenia brutto i ewentualnie stawka godzinowa za pracę³¹. W przypadku 4 umów³² nie zabezpieczono we właściwy sposób interesów Instytutu, ponieważ nie zawierały one postanowień o karach umownych za nieprawidłową ich realizację. Kontrolowany wyjaśnił³³, że zabezpieczeniem przed nieprawidłową realizacją zlecenia była kontrola merytoryczna wykonania dzieła, która miała swoje odzwierciedlenie w podpisie na rachunku zleceniobiorcy potwierdzającym odbiór pracy. Pracownicy wnoszący o zawarcie ww. umów i odpowiedzialni za realizację projektu, do którego zawierane były ww. zlecenia, już nie są pracownikami Instytutu, wobec czego nie dysponujemy informacjami, dlaczego nie zostały tam zawarte ww. klauzule.

Niezależnie od powyższego stwierdzono następujące uchybienia:

- nierzetelne przygotowywanie wniosków o zawarcie umowy lub aneksu do umowy, polegające na:
 - braku daty zatwierdzenia wniosku przez Dyrektora Instytutu³⁴,
 - sporządzaniu wniosku o aneks do umowy w formie pisma, bez zastosowania właściwego formularza³⁵,
 - braku adnotacji Działu Koordynacji Projektów³⁶,
- brak pełnej dokumentacji potwierdzającej realizację umowy, tj. rozliczenia godzin stanowiącego podstawę do wystawienia rachunku³⁷ lub protokołu odbioru³⁸,
- brak odzwierciedlenia w dokumentacji faktycznego przebiegu procesu odbioru i weryfikacji przedmiotu zamówienia³⁹.

6. Rachunki wystawiane przez zleceniobiorców zawierały potwierdzenie przyjęcia prac, natomiast nie zostały opatrzone informacją potwierdzającą dokonanie sprawdzenia pod względem merytorycznym (zgodności z zawartą umową), formalno-rachunkowym oraz dekretacją księgową.

Kontrolowany nie wyjaśnił przyczyn braku ww. informacji, wskazał⁴⁰ jedynie, że rachunki wystawiane przez zleceniobiorców, weryfikowane pod względem formalnym i merytorycznym, stanowią podstawę sporządzenia List Płac LPU w systemie [REDAKTOWANE]. Listy Płac są sporządzane na koniec każdego miesiąca przez pracownika

²⁹ Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. – odpowiedź na ZK-5 pkt 2.

³⁰ Wnioski o zawarcie umowy lub aneksu, umowy, aneksy do umów, rachunki oraz potwierdzenia dokonania zapłaty dotyczące 18 umów, tj. 20% wszystkich umów zawartych w 2024 r. o łącznej wartości 168 743,00 zł brutto, 134 152,00 zł netto.

³¹ Wynagrodzenie proponowane zleceniobiorcom było wypadkową sytuacji rynkowej i cen za podobne usługi. Oferowane w ramach umów cywilnoprawnych (mapy glebowe) stawki godzinowe spełniały minimalne wymagania określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r.

³² Nr: UMZ/007/2024, UMZ/007/2023, UMZ/019/2023, UMZ/005/2024.

³³ Pismo IGiK z 18 marca 2025 r. – odpowiedź na ZK-5 pkt 7.

³⁴ Nr: UMZ/19/2023 (wniosek o umowę i aneks nr 1 i 2), UMZ/005/2024 (wniosek o umowę), UMZ/013/2022 (wniosek o aneks nr 2), UMZ/006/2024 (wniosek o umowę), UMZ/009/2024 (wniosek o umowę), UMZ/010/2024 (wniosek o umowę i aneks nr 1), UMZ/013/2024 (wniosek o umowę), UMZ/014/2024 (wniosek o umowę), UMZ/016/2024 (wniosek o umowę), UMZ/017/2024 (wniosek o umowę), UMZ/034/2024 (wniosek o umowę), UMZ/049/2024 (wniosek o umowę), UMZ/053/2024 (wniosek o umowę), UMZ/066/2024 (wniosek o umowę i aneks nr 1), UMZ/078/2024 (wniosek o umowę).

³⁵ Nr: UMZ/010/2024, UMZ/034/2024.

³⁶ Nr: UMZ/19/2023 (wniosek o umowę i aneks nr 2), UMZ/013/2022 (wniosek o aneks nr 2), UMZ/034/2024 (wniosek o aneks nr 3), umowa z 4 lipca 2024 r.

³⁷ Nr: UMZ/019/2023, UMZ/066/2023.

³⁸ Nr UMZ/034/2023.

³⁹ Umowa z 4 lipca 2024 r. – brak możliwości potwierdzenia daty dokonania faktycznego odbioru przedmiotu umowy oraz nanoszenia uwag zamawiającego.

⁴⁰ Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. – odpowiedź na ZK-5 pkt 4.

odpowiedzialnego za płać, a następnie zatwierdzane przez główną księgową oraz Dyrektora Instytutu. Podpisy tych osób znajdują się na końcu wspólnej miesięcznej Listy Płac. Wszystkie listy płac podlegają dekretacji w systemie – zgodnie z zasadami rachunkowości. Weryfikację dekretu stanowi analiza sald na koniec miesiąca po zaksięgowaniu należnych wpłat.

Powyższe wyjaśnienie jest zgodne z przyjętą w Instytucie Instrukcją obiegu i kontroli dokumentów finansowych oraz zasadami rachunkowości.

Wynagrodzenie wypłacone zostało zleceniobiorcom w terminie, na podstawie wystawionych przez nich rachunków.

Dochodzenie należności

7. W Instytucie nie zostały ustanowione sformalizowane procedury dotyczące ustalania i dochodzenia należności. Zgodnie z wyjaśnieniami⁴¹ Kontrolowanego, raz w miesiącu (po zamknięciu danego miesiąca) Dział Finansowo-Księgowy sprawdza, czy wystawione przez Instytut faktury zostały opłacone zgodnie z terminem. W przypadku braku wpłaty wystawiane były wezwania do zapłaty. W przypadku wystąpienia zaległości Instytut naliczał kontrahentom odsetki ustawowe, były one egzekwowane w przypadku, gdy ich wartość przekraczała koszt listu poleconego. Niemniej jednak, zgodnie ze stosowaną w IGIK praktyką, krótkie opóźnienia w płatnościach przez kontrahentów często zlecających Instytutowi wykonanie usług komercyjnych, nie powodowały naliczenia odsetek. W 2024 r. Instytut zrealizował przychód z odsetek z tytułu opóźnień w płatnościach w wysokości 156,91 zł, natomiast w 2023 r. wyniósł on 1 130,41 zł.

8. W 2024 roku nie powstały należności dochodzone na drodze sądowej. Natomiast ustalono, że od 2023 r. Instytut dochodzi sądownie należności od dwóch kontrahentów:

- ✓ [REDAKTOWANE], z tytułu czynszu za najem lokalu – wartość roszczenia głównego to 1 512,65 zł,
- ✓ [REDAKTOWANE], z tytułu zapłaty za wykonane usługi – wartość roszczenia głównego to 1 783,50 zł.

Według wyjaśnień⁴² Kontrolowanego, w sprawie przeciwko [REDAKTOWANE] wszczęto postępowanie egzekucyjne, natomiast w sprawie przeciwko [REDAKTOWANE] wydano nakaz zapłaty. W związku z ogłoszeniem upadłości przez ww. przedsiębiorstwo, należność IGIK została zgłoszona do masy upadłości.

Kara umowna

9. W 2024 r. Instytut zapłacił karę umowną w wysokości 249 499,35 zł w związku z realizacją umowy nr GK-KARTO.6113.28.2024 zawartej w dniu 19 czerwca 2024 r. z Głównym Geodetą Kraju, dotyczącej opracowania wektorowej mapy glebowo-rolniczej w skali 1:5 000 dla województwa kujawsko-pomorskiego (w granicach powiatów: brodnickiego, golubsko-dobrzyńskiego, inowrocławskiego, lipnowskiego, rypińskiego, toruńskiego, wąbrzeskiego, włocławskiego, żnińskiego, bydgoskiego, grudziądzkiego, nakielskiego, sępoleńskiego, świeckiego, tucholskiego, Toruń, Włocławek, Bydgoszcz, Grudziądz) oraz dla województwa zachodniopomorskiego (w granicach powiatów: Koszalin, Szczecin) – część 3. Kara, stanowiąca 50 % wartości umowy⁴³, miała związek z opóźnieniem w przekazywaniu przez Instytut przedmiotu umowy i obciążyła pozostałe koszty operacyjne jednostki w 2024 r.

IGIK, w okresie objętym kontrolą, nie ponosił innych kar umownych.

Ewidencja finansowo – księgowa

10. Księgi rachunkowe Instytutu prowadzone są we wdrożonym 1 stycznia 2012 r. zintegrowanym systemie finansowo-księgowym [REDAKTOWANE]⁴⁴. System zawiera następujące moduły: Księga Handlowa, Kadry i Płać, Projekty, Faktury, Księga inwentarzowa (Środki trwałe), CRM, Delegacje, zapewniające niezmiennność i trwałość zapisów operacji gospodarczych.

⁴¹ Pismo IGIK z 18 marca 2025 r. – odpowiedź na ZK-5 pkt 13.

⁴² Pismo IGIK z 18 marca 2025 r. – odpowiedź na ZK-5 pkt 14.

⁴³ Wartość wynagrodzenia wynikającego z przedmiotowej umowy to kwota 498 998,70 zł brutto.

⁴⁴ Opracowanym przez firmę [REDAKTOWANE]

11. Zgodnie z art. 23 ust. 1 UoR zapisów w księgach rachunkowych IGiK dokonano w sposób trwały. Na podstawie wydruków zapisów w ewidencji księgowej z kont zespołów 0,4,6,7,8 oraz dotyczących próby dowodów księgowych wybranych do kontroli, potwierdzono, że księgi rachunkowe były prowadzone na bieżąco, rzetelnie oraz odzwierciedlały stan rzeczywisty. Zapisy księgowe pozwały na identyfikację dowodów księgowych i sposobu ich ujęcia w księgach rachunkowych.

Zapisy uporządkowane były chronologicznie i systematycznie według kryteriów klasyfikacyjnych umożliwiających sporządzanie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

12. Instytut wyodrębnił w ewidencji księgowej, zgodnie z art. 2 uoib, przychody oraz koszty na kontach zespołu 7, w szczególności w podziale na źródła finansowania krajowe oraz zagraniczne, w tym pochodzące z działalności pozostałej (odpowiednio konta 704 i 714), a także finansowane z subwencji i dotacji (konta 708 i 718).

Dane będące podstawą dokonywanych zapisów w systemie [REDAKTOWANE] przechowywane są na serwerze Instytutu Geodezji i Kartografii. Codziennie tworzona jest zaktualizowana kopia zapasowa obejmująca wszystkie zgromadzone w tym systemie informacje.

Plany finansowe oraz działania podejmowane w celu poprawy wyniku finansowego

13. Co prawda Instytut nie posiada pisemnych procedur w zakresie sporządzania planów finansowych, jednak zgodnie z przyjętym sposobem postępowania⁴⁵ corocznie na początku II kwartału sporządza, zarówno na podstawie dotychczasowej wiedzy, jak i planowanych działań Instytutu, pierwszą wersję planu na kolejny rok. Kontrolowany wyjaśnił⁴⁶, że w *obszarze przychodów ujmowano prace kontynuowane bądź cykliczne, jak również składane przez Instytut wnioski*.

W kategorii kosztów planowanie dokonywane było głównie w oparciu o historyczne dane, zweryfikowane pod kątem inflacji (w szczególności w zakresie kosztów utrzymania jednostki) oraz przy uwzględnieniu specyfiki wymogów personalnych i sprzętowych w realizowanych projektach.

Według Instytutu podstawową trudność w planowaniu stanowi nieprzewidywalny wynik wielu postępowań konkursowych oraz przetargowych, rozstrzyganych niekiedy po upływie długiego czasu od złożenia wniosku. Dyrektor IGiK wyjaśnił⁴⁷, że sytuacja finansowa Instytutu podlega stałemu monitoringowi zarówno od strony przychodowej, jak i kosztowej. Dział Finansowo-Księgowy opracowywał w arkuszu Excel, aktualizowane co miesiąc zestawienie przychodów i kosztów, które było systematycznie analizowane przez kierownictwo. Co kwartał dokonywane było także porównanie danych o narastających kosztach i przychodach z planem finansowym. Jednocześnie sytuacja ulegała dynamicznej zmianie ze względu na pojawiające się nowe zlecenia/projekty, które miały wpływ na przychody oraz generowały koszty bezpośrednie.

Plan finansowy podlegał akceptacji Rady Naukowej Instytutu bezpośrednio przed przekazaniem go do MRiT.

14. Kontrolowany poinformował⁴⁸, że w 2024 r. podejmował następujące działania mające na celu zwiększenie efektywności działalności podstawowej oraz wzrost udziału przychodów z tej działalności:

- powołanie zespołów projektowych, zatrudnienie doświadczonych pracowników wspierających przygotowywanie projektów oraz odpowiedzialnych za pozyskiwanie zleceń, projektów, współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz opracowanie oferty Instytutu,
- zidentyfikowanie produktów mogących być przedmiotem komercjalizacji oraz nawiązanie współpracy ukierunkowanej na wdrożenie wyników badań,
- upowszechnianie osiągnięć naukowych, poszukiwanie partnerów naukowych - podpisano listy intencyjne dotyczące współpracy, nawiązano kooperację z Polskim Partnerstwem dla Obserwacji Ziemi oraz z zagranicznymi jednostkami naukowymi w celu długoletniej współpracy,
- rozszerzanie obszaru badań naukowych oraz prowadzenie badań interdyscyplinarnych,

⁴⁵ Pismo IGiK z 14 lutego 2025 r. - odpowiedź na pismo ZK-1 pkt 3.

⁴⁶ Tamże.

⁴⁷ Pismo IGiK z 28 marca 2025 r. - odpowiedź na pismo ZK-8 pkt 20.

⁴⁸ Pismo IGiK z 7 marca 2025 r. - odpowiedź na pismo ZK-4 pkt 9.

- opracowanie nowych materiałów promocyjnych⁴⁹,
- prezentowanie osiągnięć naukowych na konferencjach, seminariach, wystawach i targach.

15. Według wyjaśnień⁵⁰, w okresie objętym kontrolą, kierownictwo IGIK analizowało możliwości ograniczenia kosztów stałych związanych z działalnością Instytutu, w tym w zakresie opłat za energię i ogrzewanie, generujących najwyższe wydatki.

W tym celu IGIK przeprowadził badanie rynku oraz określił parametry możliwości:

- produkcji energii elektrycznej w Obserwatorium "Borowa Góra" w Jadwisinie, w tym określenie warunków wykonania i użytkowania instalacji fotowoltaicznej w "Borowej Górze" oraz dodatkowego przyłącza do sieci energetycznej i możliwości przesyłu wyprodukowanej energii z Jadwisina do siedziby Instytutu zlokalizowanej w Warszawie na ul. Modzelewskiego 27 (Instytut zamieścił ogłoszenie o badaniu rynku na "Dostawę, montaż i uruchomienie instalacji fotowoltaicznej zabezpieczającej zapotrzebowanie na energię elektryczną w Obserwatorium Geodezyjno-Geofizycznego „Borowa Góra” w Jadwisinie przy ul. Akacjowej 2, gmina Serock, z możliwością przyszłej rozbudowy o magazyn energii"),
- wydzielenia własności nieruchomości na ul. Modzelewskiego 27, w tym dokonania jasnego podziału ze współwłaścicielem powierzchni wspólnych oraz dachu,
- zmiany sprzedawcy energii,
- modernizacji oświetlenia w celu poprawy warunków pracy i ograniczenia zużycia energii (według założeń Kontrolowanego ostatecznie zostanie zmniejszone zużycie energii elektrycznej pobieranej przez instalację świetlną do ok. 60%), w tym celu Instytut przygotowuje wniosek o dofinansowanie działań płatnika składek na poprawę bezpieczeństwa i higieny pracy w ramach konkursu nr 2025.01 (ZUS).

Ponadto Instytut podpisał umowę na dzierżawę sprzętu kserograficznego, co umożliwiło ograniczenie kosztów zakupu tonerów oraz serwisu urządzeń drukujących⁵¹, a także zastąpił stare, niewydajne i pobierające dużo energii punkty dostępowe sieci bezprzewodowej nowymi, energooszczędnymi urządzeniami oraz wdrożył nową generację systemu ochrony antywirusowej poczty elektronicznej działającego w chmurze, co doprowadziło do zwiększenia poziomu jej bezpieczeństwa oraz ograniczenia zużycia energii i kosztów serwisu sprzętu. Zmieniono także zasady wykonywania kopii zapasowych poprzez objęcie wykonywaniem kopii większej liczby urządzeń w celu zabezpieczenia większej ilości danych, co pozwoliło ograniczyć koszty związane z serwisem i obsługą urządzeń na wypadek awarii. Jako działania ograniczające koszty, Kierownictwo Instytutu wymieniło również nieprzedłużenie umów zlecenia dwóm osobom realizującym usługi w Dziale Obsługi Informatycznej, które zostały zastąpione jednym pracownikiem etatowym, co zdaniem Kontrolowanego pozwoliło zredukować koszty funkcjonowania tego działu.

16. W planie finansowym na 2024 r. Instytut przedstawił następujące założenia: przychody ogółem w kwocie 11 906 000,00 zł, koszty ogółem - 11 850 600,00 zł, zysk brutto w wysokości 55 400,00 zł. Zarówno przychody jak i koszty ostatecznie przekroczyły zakładane w planie wartości, odpowiednio o 653 087,53 zł oraz 1 025 729,35 zł, co stanowi wzrost odpowiednio o 5,48 % i 8,65 % (szczegółowe dane dotyczące wyników finansowych Instytutu zostały opisane w niniejszym dokumencie w części „Sprawozdania finansowe”).

Natomiast w planie finansowym na 2025 rok, IGIK wskazał przychody Instytutu ogółem na poziomie 13 353 000,00 zł oraz koszty ogółem 13 336 500,00 zł, a także zaplanował znacznie mniejszy zysk brutto w porównaniu z 2024 rokiem, w wysokości 16 500,00 zł.

Z powyższego wynika, że planowane przychody równoważą się z kosztami, a zatem działalność Instytutu będzie mniej dochodowa, zaś koszty utrzymania jednostki będą rosły. Zgodnie z art. 18 ust. 2 uoib

⁴⁹ Broszury i ulotki do kolportacji podczas spotkań, seminariów i targów, materiały multimedialne do publikacji na platformach społecznościowych i multimedialnych, tj. [redacted] oraz [redacted].

⁵⁰ Pismo IGIK z 7 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-4 pkt 10.

⁵¹ Umowy z firmą [redacted] (nr 2/12/2024 oraz 3/12/2024, obie zawarte 3 grudnia 2024 r., na dzierżawę sprzętu kserograficznego).

Instytut pokrywa koszty bieżącej działalności z uzyskiwanych przychodów, co w kontekście niepewnej sytuacji gospodarczej oraz braku pewności Instytutu w kwestii pozyskania dodatkowych środków finansowych z zewnętrznych źródeł (w następstwie wygranych konkursów lub udzielonych grantów na realizację projektów), rodzi ryzyko, że rok 2025 również zakończy się stratą.

Podjęte przez Kierownictwo IGIK działania mające na celu zwiększenie przychodów i ograniczenie kosztów, mogą wpłynąć na wynik finansowy dopiero w dłuższym horyzoncie czasowym. Natomiast krótkoterminowo na dodatni wynik finansowy Instytutu mogą potencjalnie wpłynąć przychody z działalności komercyjnej.

17. Ustalono, że IGIK nie ujął w planach finansowych na 2024 r. oraz 2025 r. pozycji przychodów z subwencji i dotacji z budżetu państwa, co jest wymagane przepisami art. 18 ust. 11 uoib.

Kontrolowany wyjaśnił, że *uzyskanie informacji o wysokości subwencji praktycznie w połowie roku utrudnia planowanie dokładnego wykorzystania środków*⁵².

Sprawozdania finansowe

18. Sporządzony przez Instytut rachunek zysków i strat⁵³ wskazuje, że w 2024 r. w porównaniu do 2023 r. IGIK uzyskał niższe przychody ze sprzedaży, natomiast zwiększyły się koszty jego działalności. Wyższe o 1 520 643,53 zł niż w roku 2023 były koszty działalności operacyjnej, dodatkowym obciążeniem była też nałożona przez GUGiK kara umowna w kwocie 249 499,35 zł. W konsekwencji Instytut w 2024 r. poniósł stratę brutto wynoszącą 317 241,67 zł.

19. Instytut osiągnął przychody z działalności podstawowej w łącznej wysokości 12 589 270,16 zł, w tym ze źródeł krajowych 11 650 644,45 zł, natomiast ze źródeł zagranicznych 938 625,71 zł⁵⁴.

IGiK wskazał w RZiS przychody netto uzyskane z działalności komercyjnej i wdrożeniowej prac naukowo-badawczych na poziomie 4 638 119,94 zł (z czego: ze współpracy krajowej 4 360 817,87 zł natomiast ze współpracy zagranicznej 277 302,07 zł), co stanowi 36,84% wszystkich jego przychodów.

Z tytułu subwencji IGIK uzyskał w 2024 r. przychód w wysokości 1 501 500,00 zł, zaś z dotacji:

- 312 680,55 zł na utrzymanie stanowiska badawczego pn.: *Obserwatorium Geodezyjno-Geofizyczne Borowa Góra*,
- 1 910,55 zł na utrzymanie *stanowiska badawczego monitorowania wilgotności torfów oraz strumieni CO₂ i H₂O w Biebrzańskim Parku Narodowym*,
- 34 010,52 zł przychody z rozliczenia dotacji aparatury naukowo-badawczej/stanowisk badawczych z lat ubiegłych,

co łącznie stanowiło przychody w kwocie 1 850 101,62 zł, tj. 14,69% wszystkich przychodów Instytutu.

Według RZiS w 2024 r. Instytut poniósł łączne koszty w wysokości 12 876 329,35 zł, w których największy udział miały koszty wynagrodzeń, ubezpieczeń i innych świadczeń (łącznie 7 546 634,55 zł, co stanowi 58,6 % wszystkich kosztów).

20. Zgodnie z Bilansem stanowiącym załącznik do sprawozdania finansowego, aktywa i pasywa Instytutu, według stanu na 31 grudnia 2024 r., zamknęły się kwotą 21 271 585,65 zł i wykazały zmniejszenie w stosunku do 2023 r. o 6 347 041,09 zł, tj. o 22,98%.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. aktywa trwałe Instytutu stanowiły 33,36% wartości aktywów ogółem, natomiast w roku 2023 - 29,02%.

Instytut posiadał własne aktywa pieniężne. Według bilansu na 31 grudnia 2024 r. dysponował środkami na rachunkach bankowych w wysokości 9 299 739,42 zł⁵⁵.

Powyższe dane świadczą o tym, że Instytut dysponował stabilnym zasobem aktywów trwałych oraz wystarczającym zasobem majątku obrotowego do pokrywania ewentualnych zobowiązań i nie był zależny od zewnętrznych źródeł finansowania.

⁵² Pismo IGIK z 7 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-4 pkt 1.

⁵³ Dalej: RZiS.

⁵⁴ Tabela nr 6 do planu finansowego – dane o przychodach z działalności podstawowej w roku 2024.

⁵⁵ Przy czym na rachunkach prowadzonych w walutach obcych Instytut posiadał łącznie 1 062 160,08 EURO oraz 95,09 USD według kursów z tabeli nr 252/A/NBP/2024 z dnia 31 grudnia 2024 roku: 1 EURO-4,2730 zł; 1 USD-4,1012 zł.

21. Wyniki badania sprawozdania finansowego IGiK za 2024 r. przez biegłego rewidenta potwierdziły, że:

- przedstawia ono rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Instytutu oraz jego wyniku finansowego za rok obrotowy,
- jest zgodne, co do formy i treści, z obowiązującymi IGiK przepisami prawa oraz Statutem,
- zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych.

Według biegłego rewidenta badane sprawozdanie finansowe we wszystkich istotnych aspektach było poprawne.

Fundusze Instytutu

22. Zgodnie z art. 19 ust. 1 uoib, Instytut w 2024 r. wydzielił fundusze obowiązkowe, tj. fundusz statutowy, rezerwowy i zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, a także dodatkowe: z aktualizacji wyceny, badań własnych, stypendialny oraz zakładowy fundusz nagród. W ramach podziału zysku za 2023 r. IGiK dokonał zwiększenia funduszu rezerwowego o 1 000 000,00 zł, badań własnych o 380 871,18 zł, stypendialnego o 50 000,00 zł oraz zakładowego funduszu nagród o 100 000,00 zł.

Tym samym na koniec 2024 r. łączna wartość poszczególnych funduszy Instytutu wynosiła 12 817 205,37 zł, w tym:

– statutowy	10 701 770,72 zł;
– rezerwowy	1 200 000,00 zł;
– z aktualizacji wyceny	174 468,84 zł;
– Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	46 342,99 zł,
– badań własnych	459 921,02 zł;
– stypendialny	83 006,88 zł;
– zakładowy fundusz nagród	151 694,92 zł.

23. Ponadto ustalano, że Instytut utworzył rezerwy na koszty niewykorzystanych urlopów wypoczynkowych w wysokości 262 182,82 zł oraz na koszty pracowniczych spraw sądowych w kwocie 123 853,18 zł.

Kwota rezerw na niewykorzystane urlopy wypoczynkowe w latach 2023-2024, została wyliczona na podstawie Raportu aktuariusza⁵⁶, tym samym nie ma wątpliwości co do właściwego wyliczania kwot ekwiwalentów.

W latach 2023-2024 IGiK wypłacił odpowiednio 335,76 zł oraz 25 570,41 zł, tytułem ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe dla sześciu pracowników.

Kontrolowany wyjaśnił⁵⁷, że Dział Kadr cyklicznie przygotowywał zestawienia zaległych urlopów i przysyłał je kierownikom komórek organizacyjnych IGiK. Na cyklicznych kolegiach naukowych przeprowadzane były rozmowy mające na celu zwiększenie wykorzystania urlopów przez pracowników (nie wynika to jednak z protokołów z posiedzenia kolegów przekazanych w toku kontroli). Ponadto Dyrektor zobowiązywał pracowników znajdujących się w okresie wypowiedzenia stosunku pracy do wykorzystania w naturze przysługującego im urlopu wypoczynkowego.

Subwencja na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego

24. W 2024 r., zgodnie z komunikatem Ministra Nauki z 14 czerwca 2024 r., Instytut otrzymał subwencję na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego w wysokości 1 501 500,00 zł.

Dyrektor Instytutu zarządzeniem z dnia 11 lipca 2024 r.⁵⁸ zatwierdził podział środków przyznanych na utrzymanie i rozwój potencjału badawczego. Poniższa tabela obrazuje wysokość przyznanych środków i ich wykorzystanie.

⁵⁶ Raport aktuariusza sporządzany jest w celu przedstawienia ustaleń w zakresie rodzajów i wysokości wiarygodnie oszacowanych zobowiązań danej jednostki z tytułu świadczeń pracowniczych.

⁵⁷ Pismo IGiK z 26 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-8 pkt 9.

⁵⁸ Zarządzenie nr 15/2024 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie podziału środków przyznanych na utrzymanie potencjału badawczego.

L.p.	Wyszczególnienie	Wysokość przyznanych środków – plan na 2024 r.	Realizacja wydatków wg stanu na 31.12.2024 r.	% wykorzystania środków
1	Działalność Centrum Geodezji i Geodynamiki	170 000 zł	154 649,54 zł	91
2	Działalność Centrum Teledetekcji	170 000 zł	148 881,78 zł	88
3	Działalność Centrum Geomatyki Stosowanej	170 000 zł	12 936,43 zł	8
4	Działalność Ośrodka Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej	121 500 zł	161 836,82 zł	133
5	Upowszechnianie nauki (w tym: Copernicus, składki, strona internetowa)	50 000 zł	7 174,57 zł	14
6	Szkolenia pracowników	20 000 zł	4 400 zł	22
7	Utrzymanie potencjału badawczego	800 000 zł	1 011 647,95 zł	126
Razem:		1 501 500 zł	1 501 500 zł	

Źródło: opracowanie własne Zespołu kontrolerów

Z danych ujętych w zestawieniu wynika, że w 2024 r. ponad 53 % środków subwencji, tj. 800 000,00 zł miało zostać przeznaczone na utrzymanie potencjału badawczego Instytutu. Ustalono, że środki zaplanowane w ramach tej pozycji służą pokryciu ogólnych kosztów funkcjonowania jednostki⁵⁹. W trakcie 2024 r. zwiększono kwotę na przedmiotowy cel o 211 647,95 zł i ostatecznie na utrzymanie potencjału badawczego wydatkowano ponad 67% wartości przyznanej subwencji. Z subwencji pokryto również koszt 13 prac⁶⁰ realizowanych przez jednostki działalności podstawowej – centra badawcze w ramach zadań statutowych, w łącznej kwocie 316 467,75 zł, co stanowiło 21% subwencji. Dużo niższe niż pierwotnie zaplanowano było wykorzystanie środków na: realizację zadań upowszechniania nauki, na które wydatkowano 14% zaplanowanej kwoty, szkoleń pracowników – 22% oraz zadań realizowanych przez Centrum Geomatyki Stosowanej – 8%.

Kontrolowany wyjaśnił⁶¹, że różnice w wykorzystaniu środków w poszczególnych grupach wynikają z tego, że:

- w 2024 r. większa część środków na upowszechnianie nauki miała być przeznaczona na planowane opracowanie nowej strony internetowej Instytutu. Prace rozpoczęto w drugiej połowie roku, ale ich zakończenie nastąpi dopiero w 2025 r., stąd wykorzystanie subwencji na ten cel było dużo niższe,
- wiele niezbędnych szkoleń udało się przeprowadzić metodą bez kosztową lub uzyskując zniżki (np. za szkolenie on-line),
- Centrum Geomatyki Stosowanej do 30 kwietnia 2024 r. kończyło realizację projektu InCoNaDa (projekt NCBiR) potem realizowało usługę badawczą dla Generalnej Dyrekcji Lasów Państwowych (dalej: DGPL) a od sierpnia bardzo pilną i usługę dla Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii. Ponieważ tematy statutowe były zbliżone do prac realizowanych dla DGPL bądź je uzupełniały (takie było założenie tych tematów) wykorzystywano środki pozyskane na realizację usługi a nie środki z subwencji przesuując je na inny cel.

⁵⁹ Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-5 pkt 20.

⁶⁰ Centrum Geodezji i Geodynamiki – 5 prac, Centrum Teledetekcji – 5 prac, Centrum Geomatyki Stosowanej – 3 prace.

⁶¹ Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-5 pkt 21.

25. W IGiK nie ustanowiono procedur w zakresie sposobu dokonywania przesunięć pomiędzy poszczególnymi zadaniami finansowanymi ze środków subwencji. Kontrolowany wyśnił⁶², że *decyzje są podejmowane kolegalnie z kierownikami centrów oraz główną księgową, biorąc pod uwagę tematy statutowe zawarte w planie kierunkowym na dany rok, realizowane aktualnie projekty, przewidywane zlecenia zewnętrzne, a także planowane zadania, przedsięwzięcia i koszty niezbędne do utrzymania potencjału badawczego*. Niemniej jednak w okresie objętym kontrolą nie dokumentowano dokonywanych zmian w finansowaniu.

26. Ustalono, że w Instytucie nie ma jednolitego podejścia do sposobu ewidencjonowania wydatków w zakresie środków przyznanych centrom badawczym na realizację zadań statutowych. Kierownicy centrów po otrzymaniu informacji o wysokości środków z subwencji oraz wykazu zadań statutowych przewidzianych do realizacji w danym roku podejmują decyzje, czy dokonają wewnętrznego podziału środków na poszczególne tematy i czy będą prowadzić rejestrację wydatków zgodnie z tym podziałem.

Kontrolowany wyjaśnił⁶³, że *wykorzystanie środków widoczne jest z poziomu rejestracji czasu pracy na miesięcznych zbiorczych kartach czasu pracy przekazywanych przez Centra do naliczenia wynagrodzeń i w module PROJEKTY systemu finansowo-księgowego. Kierownik Centrum nie ma obowiązku prowadzić szczegółowego rozliczenia środków na tematy. Może kontrolować wykorzystanie środków zbiorczo. W module księgowym systemu finansowo-księgowego znajdują się konta księgowe na których rejestrowane są koszty prac statutowych Centrów, po jednym na każde Centrum. Stąd z modułu księgowego otrzymujemy informację o zbiorczym wykorzystaniu środków z subwencji w danym Centrum a z modułu projektowego możemy otrzymać informację o wykorzystaniu środków na poszczególne tematy, o ile kierownik Centrum taki podział planuje i rejestruje*.

W toku kontroli stwierdzono, że jedynie kierownik Centrum Geodezji i Geodynamiki prowadził ewidencję kosztów w podziale na poszczególne zadania statutowe.

Dotacje

27. W okresie objętym kontrolą Instytut otrzymał pozytywną decyzję⁶⁴ o przyznaniu dotacji podmiotowej na utrzymanie aparatury naukowo-badawczej/stanowiska badawczego pn.: „*Stanowisko badawcze monitorowania wilgotności torfów oraz strumieni CO₂ i H₂O w Biebrzańskim Parku Narodowym*”. Wartość przyznanych środków na lata 2024-2026 wyniosła 300 266,00 zł. W 2024 r. wydatkowano jedynie 7 571,69 zł, co stanowiło 7,27% środków zaplanowanych na 2024 r. Niskie wykorzystanie środków wynikało z faktu, że realizacja projektu rozpoczęła się w trzecim kwartale 2024 r.

Ponadto w 2024 r. Instytut finansował ze środków dotacji podmiotowej przyznanej decyzją⁶⁵ z 2023 r., koszty związane z utrzymaniem aparatury naukowo-badawczej/stanowiska badawczego pn.: „*Obserwatorium Geodezyjno-Geofizyczne Borowa Góra*”. Finansowanie zostało przyznane na lata 2023-2025⁶⁶ w kwocie 1 527 175,00 zł.

W okresie realizacji zadania z dotacji wydatkowano łącznie kwotę 497 438,64 zł, z czego 332 518,59 zł w 2024 r. Niewykorzystane środki w wysokości 507 231,36 zł zostały przeniesione na rok 2025.

28. Roczne sprawozdania z realizacji ww. dotacji zostały złożone 18 marca 2025 r., tj. zgodnie z terminami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauk i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania środków finansowych na utrzymanie aparatury naukowo-badawczej, stanowiska badawczego oraz specjalnej infrastruktury informatycznej oraz oceny raportu z ich wykorzystania⁶⁷. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie zostały one zatwierdzone przez jednostkę dotującą.

⁶² Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. - odpowiedź na pismo ZK-5 pkt 22.

⁶³ Pismo IGiK z 10 kwietnia 2025 r. - odpowiedź na pismo ZK-11 pkt 8.

⁶⁴ Decyzja Nr 17/598461/SPUB/SN/2024 z 13 września 2024 r. będąca odpowiedzią na wniosek IGiK z 30 sierpnia 2023 r.

⁶⁵ Decyzja Nr 57/566399/SPUB/SN/2023 z 28 lipca 2023 r. przyznająca dotację podmiotową na lata 2023-2025.

⁶⁶ Okres realizacji zadania: 28 lipca 2023 r. – 31 grudnia 2025 r.

⁶⁷ Dz. U. z 2019 r., poz. 893.

Inne środki finansowe

29. W celu uzyskania dodatkowych środków na realizację projektów badawczo-rozwojowych Instytut bierze udział w konkursach organizowanych przez instytucje krajowe i europejskie.

W 2024 r. Instytut uczestniczył jako lider lub partner, w 10 konkursach organizowanych m.in. przez Komisję Europejską, Europejską Agencję Kosmiczną lub Narodowe Centrum Badań i Rozwoju.

Ustalono, że trzy projekty zostały zakwalifikowane do finansowania⁶⁸, dwa złożone wnioski⁶⁹ były⁷⁰ w trakcie oceny, natomiast w pięciu przypadkach⁷¹ wniosek został odrzucony.

Ponadto w 2024 r. Instytut otrzymał decyzje o objęciu finansowaniem dwóch projektów⁷², dla których wnioski konkursowe zostały złożone w 2023 r.

30. W 2024 r. w Instytucie realizowano 23 prace naukowo – badawcze⁷³ finansowane ze środków subwencji, dotacji i grantów pozyskiwanych podczas konkursów organizowanych przez instytucje krajowe oraz zagraniczne. W okresie objętym kontrolą 5 projektów zostało zakończonych.

31. Kontroli poddano 3 projekty badawcze finansowane przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ze środków Funduszy Norweskich⁷⁴ oraz z funduszy Komisji Europejskiej (Interreg Bałtyk)⁷⁵. Kontrolowane projekty realizowane były w ramach konsorcjum, gdzie Liderem był Instytut oraz zostały przeprowadzone i rozliczone w terminie, zgodnie z zasadami określonymi przez instytucje przyznające środki. Ponadto zostały one poddane obowiązkowym audytom, które również potwierdziły prawidłowość rozliczenia poniesionych przez IGiK wydatków.

Gospodarowanie mieniem

32. Na podstawie ewidencji środków trwałych⁷⁶ Instytutu ustalono, że w 2024 r. jego majątek stanowiły w szczególności:

- budynki i obiekty wraz z wyposażeniem (jeden obiekt w Warszawie oraz trzy obiekty w Jadwisinie (Borowa Góra)),
- udziały w użytkowaniu wieczystym nieruchomości,
- aparatura naukowo-badawcza, sprzęt komputerowy i wyposażenie biurowe,
- środki transportowe.

Kontrolowany wyjaśnił⁷⁷, że gospodarowanie majątkiem Instytutu odbywa się w oparciu o przepisy ustawy o instytutach badawczych. Środki trwałe lub wartości niematerialne i prawne były nabywane

⁶⁸ IMAGEUP - Applying Super-resolution Sentinel 2 IMages for enhAncinG user Experience and Increasing UPtake of satellite data among End Users – wartość projektu 4 377 117,25 zł, w tym udział IGiK (lider) 2 642 781,25 zł; EQUIP-G – wartość projektu 25 mln euro, w tym udział IGiK (partner) 905 496,70 euro; CORINE – wartość projektu 307 000,00 euro.

⁶⁹ Narzędzia do zarządzania wiedzą w projektach badawczo-rozwojowych; GeoSmart4Urban - GeoSmart Urbanizacja – integracja wieloźródłowych danych przestrzennych na potrzeby planowania miejskiego – wartość projektu 1 568 210,49 zł, w tym udział IGiK (lider) 749 612,49 zł.

⁷⁰ Na dzień rozpoczęcia kontroli, tj. 11 lutego 2025 r.

⁷¹ NEST-101179975-GAP-101179975 (partner); HARMONY - 101181830 - GAP-101181830 (partner) NATURESYNC - 101182054 - GAP - 101182054 (partner); ECOVIEW (lider); AgroSatAI - 1. Precyzyjne narzędzia oparte na sztucznej inteligencji i zobrazowaniach satelitarnych dla optymalizacji plonów w aplikacji CropManager (partner).

⁷² QuGrav: Doskonalenie metod wykorzystania technologii kwantowych do naziemnych pomiarów przyspieszenia siły ciężkości oraz ORCHARDSCAN: Monitoring sadów jabłoniowych z zastosowaniem teledetekcji i pomiarów naziemnych do wykrywania agrofagów.

⁷³ Zestawienie prac naukowo-badawczych prowadzonych w Instytucie w 2024 r. przekazane przy piśmie IGiK z 7 marca 2025 r.

⁷⁴ Enhancing the user uptake of Land Cover / Land Use information derived from the integration of Copernicus services and national databases, dalej: InCoNaDa oraz Tools for information to farmers on grasslands yields under stressed conditions to support management practices, dalej: GrasSAT.

⁷⁵ Ujednolicone morskie mapy grawimetryczne południowego i wschodniego Bałtyku dla nowoczesnych zastosowań 3D w geodezji morskiej, geologii i nawigacji, dalej: BalMarGrav.

⁷⁶ Dalej: ŚT.

⁷⁷ Pismo IGiK z 22 stycznia 2025 r. – odpowiedź na pismo DKT-I.0813.4.2025 z 16 stycznia 2025 r.

przez Instytut zgodnie z ogólnymi zasadami obowiązującymi w IGiK, tzn. zakupów dokonywano w ramach realizowanych projektów lub w przypadku zużycia sprzętu.

33. Ustalono, że Instytut dokonuje amortyzacji środków trwałych metodą liniową. Przy ustalaniu okresu amortyzacji oraz rocznej stawki amortyzacyjnej Instytut uwzględniał każdorazowo okres ekonomicznej użyteczności środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej.

Instytut do środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych⁷⁸ zalicza aktywa o okresie użytkowania dłuższym niż rok i wartości początkowej powyżej 10 000,00 zł. Wydatki poniesione na nabywanie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych o wartości powyżej 3 500,00 zł oraz poniżej 10 000,00 zł IGiK zaliczał jednorazowo w całej wartości w koszty miesiąca, w którym przyjmowano je do użytkowania.

34. Dla środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych Instytut prowadzi szczegółową ewidencję pozwalającą na ustalenie wartości początkowej oraz umorzenia dla poszczególnych obiektów inwentarzowych.

Weryfikacja dokonana na próbie⁷⁹ wykazała, że ŚT i WNiP ujmowane były w ewidencji Instytutu pod właściwymi symbolami Klasyfikacji Środków Trwałych i prowadzono ich amortyzację według właściwych stawek. Aparatura badawcza została prawidłowo wpisana do ewidencji ŚT pod symbolem KŚT 518.

Zgodnie z wyjaśnieniami Kontrolowanego⁸⁰, wartość majątku Instytutu ogółem wg stanu na 31 grudnia 2024 r. wyniosła 18 217 830,56 zł, z czego wartość aparatury badawczej to 7 833 355,96 zł, co stanowiło 42,99% środków trwałych ogółem.

35. W 2024 r. Instytut nie nabył aparatury badawczej, natomiast dokonał zakupu innych aktywów trwałych w łącznej kwocie 70 058,55 zł, z czego zakup: systemu cyfrowej telefonii stacjonarnej⁸¹ kosztował 11 171,00 zł, serwera [REDAKTOWANO] - 40 040,65 zł, a kotła gazowego [REDAKTOWANO] - 18 846,90 zł.

W 2024 r. IGiK jako wartość niematerialną i prawną zaewidencjonował zakończoną pracę rozwojową o nazwie „G-131 SAPOL Wspólny system monitorowania upraw i prognozy plonów” o wartości 469 604,00 zł. W związku z brakiem zakupów wartości niematerialnych i prawnych o wartości powyżej 3 500 zł, nie dokonywano jednorazowych odpisów w ciężar kosztów.

W 2024 r., z uwagi na utratę ekonomicznej użyteczności, doszło do wykreślenia ze stanu inwentarzowego, w pełni umorzonego, niesprawnego kotła grzewczego w Obserwatorium „Borowa Góra” o początkowej wartości księgowej 4 000,00 zł. Utylizacja kotła wraz z innym sprzętem elektronicznym planowana jest w 2025 r.

36. W IGiK nie była prowadzona ewidencja wykorzystania aparatury badawczej w związku z działalnością podstawową oraz działalnością komercyjną, natomiast ustanowiono *Regulamin korzystania z infrastruktury badawczej* podpisany 3 czerwca 2022 r. Przedmiotowy dokument reguluje m.in. prawa i obowiązki w zakresie korzystania z infrastruktury badawczej przy prowadzeniu działalności naukowej, zasady udostępniania tej infrastruktury innym komórkom organizacyjnym Instytutu i podmiotom trzecim oraz zasady ustalania wysokości opłat za udostępnianie i korzystanie z infrastruktury badawczej przez podmioty zewnętrzne.

37. W wyniku realizacji jednego z zaleceń pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej przez MRiT w 2022 r., w styczniu 2024 r. zawarta została, pomiędzy IGiK (Administratorem) a [REDAKTOWANO] z siedzibą w Warszawie, nowa umowa o administrowanie nieruchomością położoną przy ul. Zygmunta Modzelewskiego 27 w Warszawie. Zgodnie z ww. umową do obowiązków IGiK należy nadzór nad bieżącymi sprawami związanymi ze zwykłą eksploatacją nieruchomości i utrzymaniem jej w należyтым stanie technicznym. W przedmiotowej umowie zwiększono

⁷⁸ Dalej: WNiP.

⁷⁹ 14 ŚT o łącznej wartości 12 942 784,94 zł (co stanowiło 73,43% wszystkich ujętych w ewidencji w 2024 r. ŚT) oraz trzech WNiP o łącznej wartości bieżącej 3 076 445,88 zł, (co stanowiło 54,56% wszystkich ujętych w ewidencji w 2024 r. WNiP).

⁸⁰ Pismo IGiK z 10 kwietnia 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-11 pkt 10.

⁸¹ Zakup dotyczył 51 aparatów telefonicznych.

wynagrodzenie IGiK za administrowanie nieruchomością, z kwoty 1 050,00 zł (ustalonej w poprzedniej umowie) do 1 700,00 zł netto za miesiąc. Na nowo określono również sposób rozliczania należności za usługi i media, co zostało uszczegółowione w załączniku nr 4 do umowy.

Zgodnie z wykazem najemców, w 2024 r. Instytut 20 podmiotom wynajmował lub dzierżawił powierzchnię⁸² w budynku przy ul. Modzelewskiego 27, osiągając z tego tytułu przychody w wysokości 466 128,15 zł w 2023 roku oraz 485 133,20 zł w 2024 roku.

Instytut zlecał wykonanie okresowych kontroli stanu technicznego posiadanych budynków. W toku kontroli przedstawiono wyniki kontroli obiektów w Jadwisinie, zgodnie z którymi stan budynków określono jako zadowalający oraz pozwalający na ich dalsze użytkowanie zgodnie z dotychczasową funkcją.

Zamówienia publiczne

38. Instytut nie sporządzał i nie publikował planów postępowań o udzielenie zamówień, z uwagi na brak obowiązku ustawowego w tym zakresie. Natomiast opracował plan zakupów i plan inwestycji na 2024 r., zgodnie z którym przewidziano m.in. przeprowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na ochronę budynku. Pozostałe zakupy towarów i usług wg IGiK nie przekraczały szacowanej wartości 130 000, 00 zł. IGiK nie uwzględnił jednak w przedmiotowym planie, wydatków na usługę sprzątania, co świadczy o braku systemowej analizy potrzeb całego Instytutu.

Plan zakupów na 2024 r. został zrealizowany na poziomie 70,89 % planowanych wydatków.

Szczegółowe dane prezentuje poniższe zestawienie.

Zbiorcze zestawienie zakupów dla Instytutu Geodezji i Kartografii w 2024 r.			
Plan	Szacunkowa wartość (w zł)	Źródło finansowania	Realizacja (w zł)
zakupy inwestycyjne i wydatki stałe	170 255,00	środki własne	174 444,79
zakupy informatyczne	18 100,00	środki własne	49 379,45
środki trwałe, usługi i materiały w projektach	13 747,00	dofinansowanie z projektów	21 160,23
zakupy informatyczne w projektach - środki trwałe, oprogramowanie i licencje	49 857,00	dofinansowanie z projektów	86 906,74
Borowa Góra - inwestycyjne, wydatki stałe, środki trwałe, usługi związane z aparaturą	323 000,00	dotacja SPUB, środki własne, dofinansowanie z projektów	75 708,75
RAZEM:	574 959,00		407 599,96

Źródło: Opracowanie własne Zespołu kontrolerów

39. Ustalono, że Instytut dopiero 18 grudnia 2024 r. przyjął do stosowania zaktualizowany *Regulamin udzielania zamówień publicznych, do których nie stosuje się ustawy z 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych*⁸³. Regulamin nie został wprowadzony zarządzeniem Dyrektora IGiK. Wcześniej obowiązywały procedury odnoszące się do nieaktualnego stanu prawnego, tj. *Regulamin* z 2011 r.⁸⁴ oraz jego zmiany z 2015 r.⁸⁵. Niemniej jednak stwierdzono, że w przypadkach zamówień nieprzekraczających progów ustawowych, Instytut, co do zasady, przeprowadzał rozeznanie rynku przed dokonaniem zakupów, a ich realizacja poprzedzona była wnioskiem zatwierdzanym każdorazowo przez Dyrektora

⁸² A także dostęp do instalacji teletechnicznych i adresu skrzynki pocztowej.

⁸³ Dalej: Regulamin.

⁸⁴ Zarządzenie nr 9/2011 Dyrektora Instytutu z dnia 1 sierpnia 2011 r.

⁸⁵ Zarządzenie nr 9/2015 p.o. Dyrektora Instytutu z dnia 10 kwietnia 2015 r.

Instytutu. W wyniku analizy planu zakupów oraz rejestru faktur zakupowych nie stwierdzono przypadków dokonywania zakupów w sposób wskazujący na stosowanie podziału zamówienia celem uniknięcia stosowania ustawy – Pzp.

40. W wyniku weryfikacji dwóch postępowań o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzonych przez IGiK na podstawie przepisów ustawy - Pzp, których przedmiot stanowiło:

- Świadczenie usług ochrony osób i mienia na rzecz Instytutu Geodezji i Kartografii przy ul. Z. Modzelewskiego 27 w Warszawie oraz w Obserwatorium Geodezyjno - Geofizycznym „Borowa Góra” w Jadwisinie oraz
- Świadczenie usługi sprzątnięcia powierzchni biurowych, socjalnych i piwnic w budynku przy ul. Z. Modzelewskiego 27 w Warszawie oraz przyległego terenu zewnętrznego,

nie stwierdzono nieprawidłowości czy uchybień.

41. Zgodnie z rocznym sprawozdaniem o udzielonych zamówieniach za 2024 r., IGiK zrealizował zamówienia klasyczne, których wartość jest mniejsza niż 130 000,00 zł na łączną kwotę 1 679 918,79 zł, oraz dwa zamówienia (na usługi ochrony obiektów oraz sprzątnięcia) w trybie podstawowym, o którym mowa w art. 275 pkt 1 ustawy – Pzp o łącznej wartości 1 061 667,24 zł.

Z uwagi na ujęcie w sprawozdaniu jedynie łącznej wartości zamówień wyłączonych spod reżimu ustawy - Pzp oraz nieprzeprowadzenie przez IGiK rejestru tego rodzaju zamówień, Zespół kontrolerów nie mógł ustalić jakie zamówienia Instytut zrealizował w 2024 r. i uwzględnił w sprawozdaniu.

Ponadto w IGiK nie funkcjonuje jeden wspólny rejestr umów, nie ma też wyznaczonej osoby weryfikującej/nadzorującej wykonanie zawartych umów. Wprawdzie Kontrolowany poinformował, że prowadzone są rejestry umów zawieranych z inicjatywy IGiK z:

- osobami fizycznymi, za który odpowiada Dział Kadr,
- osobami prawnymi, którym IGiK zleca usługi, dostawy lub roboty – prowadzony przez Dział Koordynacji Projektów,
- najemcami - prowadzony przez Dział Techniczno-Organizacyjny,

jednak brak jednolitego ujęcia danych w poszczególnych rejestrach (nie we wszystkich rejestrach wskazywana była wartość umów, w szczególności dotyczyło to umów o usługi, dostawy i roboty), utrudnia monitorowanie łącznych wartości zawieranych umów, a także skorelowanie danych ze sprawozdaniem z udzielonych zamówień.

Fakt sporządzania przez IGiK sprawozdania o udzielonych w 2024 r. zamówieniach, stanowi realizację zarówno wymogów ustawy – Pzp, jak i zalecenia pokontrolnego wydanego po kontroli MRiT z 2022 r.

[Akta kontroli: str. 55-160, 193-197, płyta CD]

Obszar II. Organizacja i jakość pracy

Ocena

Regulamin organizacyjny oraz schemat organizacyjny Instytutu nie odzwierciedlały w pełni istniejącego stanu faktycznego. W strukturze organizacyjnej nadal występowały trzy jednostki organizacyjne wyodrębnione w ramach Centrów, które pozostawały bez przypisanej im obsady kadrowej; powołani byli tylko ich kierownicy.

§ 7 Statutu odnosił się do zakładowego układu zbiorowego pracy, który w IGiK nie funkcjonuje.

Rada Naukowa IGiK działała zgodnie z art. 29 uoib i Statutem. Skład Rady został uzupełniony w ramach przeprowadzonych wyborów.

Proces rekrutacji na stanowiska naukowe był realizowany w trybie konkursowym, jednak zidentyfikowano uchybienia proceduralne i nieprawidłowości polegające m.in. na braku publikacji wyników konkursów w Biuletynie Informacji Publicznej oraz nierzetelnym sporządzaniu dokumentacji z przebiegu przeprowadzonych w Instytucie konkursów. Działaniem niezgodnym z art. 34 ust. 6 uoib był brak publikacji dwóch ogłoszeń o konkursach na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz trzech ogłoszeń na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców.

Proces rekrutacji na stanowiska inne niż naukowe odbywał się prawidłowo, ale procedura go regulująca nie została wprowadzona zarządzeniem Dyrektora Instytutu.

Struktura zatrudnienia IGIK wskazuje na równowagę pokoleniową, jednak występują wyraźne braki kadrowe w grupie profesorów, a także całkowity brak pracowników badawczo-technicznych, którzy stanowią potencjał do wzmacniania i rozwoju kadry naukowej w jednostce.

Liczba prac badawczych realizowanych przez Instytut utrzymywała się na stabilnym poziomie a przychody z badań, prac rozwojowych i wdrożeń zwiększały się. Badania naukowe przyniosły niewielką nadwyżkę przychodów nad kosztami, natomiast w pozostałym zakresie przychody były równoważone przez koszty.

Zauważalny był spadek liczby cytowań publikacji naukowych, których autorami są pracownicy Instytutu. W Instytucie w 2024 r. nie opatentowano żadnych wynalazków, nie zostały przyznane nagrody za działalność naukową, nie otrzymano również praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych.

W IGIK w 2024 r. nie przeprowadzono oceny dorobku naukowego, co narusza art. 44 ust. 4 uoib oraz art. 50 uoib, a także nie powołano rzecznika dyscyplinarnego, pomimo upływu w 2023 r. jego kadencji, co jest niezgodne z art. 57 uoib.

Umowy o zakazie konkurencji zawierane były ze wszystkimi pracownikami naukowymi i inżyniersko-technicznymi, zgodnie z art. 47 ust. 5 uoib oraz z kadrą kierowniczą, zgodnie z art. 28 ust. 3 uoib.

Pomimo monitorowania podległości służbowej, nie wdrożono formalnych procedur zapobiegania konfliktowi interesów ani polityki antykorupcyjnej. Stanowi to istotną lukę w systemie zarządzania Instytutem, w kontekście transparentności działania i przestrzegania zasad etycznych.

Zakładowy Regulamin wynagradzania pracowników IGIK wymaga aktualizacji, ponieważ zawiera zapisy odnoszące się do organizacji związkowych, które w Instytucie nie funkcjonują.

Organizacja Instytutu

42. Zgodnie z art. 6 ust. 2 uoib, Instytut działa na podstawie Statutu, który uchwała Rada Naukowa⁸⁶, a zatwierdza minister nadzorujący. W okresie objętym kontrolą Statut Instytutu uległ zmianie; 18 czerwca 2024 r. utraciło moc zarządzenie nr 9 Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 23 lutego 2023 r. w sprawie zatwierdzenia Statutu Instytutu Geodezji i Kartografii⁸⁷. Nowy Statut IGIK, obowiązujący od 19 czerwca 2024 r., został zatwierdzony przez Ministra Rozwoju i Technologii zarządzeniem nr 14 z dnia 18 czerwca 2024 r.⁸⁸.

Statut IGIK określił m.in. przedmiot i zakres działania Instytutu oraz tryb pracy jego organów. Ustalono, że przedmiot działalności naukowej, badawczej i wdrożeniowej Instytutu był zgodny z zakresem zadań określonym w Statucie i ustawie o instytutach.

Ponadto ustalono, że § 7 Statutu zawiera postanowienia odnoszące się do zakładowego układu zbiorowego pracy, który w IGIK nie funkcjonuje.

43. Struktura organizacyjna Instytutu, zakres i zasady działania oraz skład i tryb powołania kierownictwa zostały określone w Regulaminie organizacyjnym wprowadzonym zarządzeniem nr 29/2023 Dyrektora IGIK z dnia 7 września 2023 r. Zgodnie z przedmiotowym regulaminem w Instytucie działają jednostki działalności podstawowej⁸⁹, obsługi nauki⁹⁰ oraz funkcjonalno-

⁸⁶ Dalej: RN.

⁸⁷ Dz. Urz. MRiTech z 2023 r. poz. 9.

⁸⁸ Dz. Urz. MRiTech z 2024 r. poz. 16.

⁸⁹ Centrum Geodezji i Geodynamiki, w skład którego wchodzi Obserwatorium Geodezyjno-Geograficzne Borowa Góra, Badawczo-Wzorujące Laboratorium Grawimetryczne oraz Laboratorium Wzorcowania Instrumentów Geodezyjnych, Centrum Geomatyki Stosowanej, Centrum Teledetekcji, w skład którego wchodzi Laboratorium Badań Mokrądeł Biebrzy.

⁹⁰ Ośrodek Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej, Dział Koordynacji Projektów, Dział Obsługi Informatycznej.

usługowe⁹¹. Zakres działania Instytutu określony w Statucie został odzwierciedlony w regulaminie organizacyjnym poprzez przypisanie zadań do poszczególnych jednostek organizacyjnych. Zadania jednostek organizacyjnych nie dublowały się, a struktura organizacyjna IGiK, co do zasady, była adekwatna do zadań realizowanych przez Instytut. Jednak, w okresie objętym kontrolą, regulamin organizacyjny oraz schemat organizacyjny nie odzwierciedlały w pełni stanu faktycznego istniejącego w IGiK. Z przekazanego przez IGiK zestawienia⁹² liczby osób zatrudnionych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych wynikało, że trzy⁹³ z nich pozostawały bez obsady kadrowej.

W następstwie dalszych ustaleń stwierdzono, że jedyną obsadę tych komórek stanowili ich kierownicy⁹⁴, pomimo złożonego w następstwie wcześniejszej kontroli MRiT przez Dyrektora zapewnienia⁹⁵, że regulamin organizacyjny i schemat organizacyjny zostaną zaktualizowane tak, aby odzwierciedlały faktyczną strukturę organizacyjną Instytutu.

Kontrolowany wyjaśnił⁹⁶, że we wskazanych komórkach nie powołano żadnych pracowników, ponieważ są to laboratoria wyłonione z ram Centrum Geodezji i Geodynamiki w celu przybliżenia szerzej grupie odbiorców oferty ww. Centrum. Pracownicy jako komórki, w której są zatrudnieni wskazane mają Centrum Geodezji i Geodynamiki. Pracownicy CGiG mają wyznaczone wszechstronne zadania te same osoby w jednym okresie mogą zajmować się wzorcowaniem instrumentów a dwa tygodnie później pomiarami grawimetrycznymi. W przypadku Laboratorium mokradeł Biebrzy również nie wskazano pracownika, ponieważ wszyscy pracownicy jako komórki mają wskazane Centrum Teledetekcji.

Z powyższego wynika, że wyodrębnienie niemających obsady wewnętrznych jednostek/komórek organizacyjnych Centrów, miało charakter pozorny, w celu rozbudowania ich struktury.

44. W związku z zatwierdzeniem przez Ministra w dniu 18 czerwca 2024 r. zmienionego Statutu Instytutu, powinien również zostać zmieniony Regulamin organizacyjny. Projekt Regulaminu został przygotowany, ale zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora IGiK⁹⁷, nie został przesłany do MRiT, ponieważ nadal trwają prace nad ustaleniem struktury organizacyjnej, jak najlepiej odpowiadającej potrzebom Instytutu.

Mając na względzie, że od zatwierdzenia Statutu do rozpoczęcia niniejszych czynności kontrolnych minęło ponad pół roku należy stwierdzić, że Dyrektor Instytutu nie zrealizował zaleceń pokontrolnych dotyczących uaktualnienia struktury organizacyjnej Instytutu.

45. W Instytucie nie obsadzono stanowiska zastępcy dyrektora ds. naukowych. Natomiast Dyrektor powołał sekretarza naukowego, którego zadaniem było uczestniczenie w kształtowaniu i nadzorowaniu merytorycznej działalności Instytutu na równi z zastępcą dyrektora ds. naukowych.

46. Ustalono, że w Instytucie funkcjonowała Komisja dyscyplinarna powołana, zgodnie z art. 55 uoib, w listopadzie 2024 r. na 4-letnią kadencję.

47. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych nie został powołany nowy rzecznik dyscyplinarny, mimo że kadencja poprzedniego⁹⁸ zakończyła się w 2023 r. Tym samym Rada Naukowa nie wypełniła zobowiązania wynikającego z art. 57 uoib. Dyrektor wyjaśnił⁹⁹, że kadencja rzecznika dyscyplinarnego upłynęła w listopadzie 2023 r. był to czas różnych zmian kadrowych. Dokumenty dotyczące wyboru rzecznika dyscyplinarnego zostały znalezione w trakcie porządkowania dokumentacji pozostawionej po poprzednich pracownikach pod koniec 2024 r., wobec powyższego (...) wybór rzecznika dyscyplinarnego będzie jednym z punktów najbliższego posiedzenia Rady Naukowej Instytutu.

⁹¹ Dział Finansowo-Księgowy, Dział Techniczno-Organizacyjny, Dział Kadr.

⁹² Pismo IGiK z 6 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-3 pkt 3.

⁹³ Obserwatorium Geodezyjno-Geograficzne „Borowa Góra”, Badawczo-Wzorcuje Laboratorium Grawimetryczne oraz Laboratorium Wzorcowania Instrumentów Geodezyjnych.

⁹⁴ Pismem z 28 marca 2025 r., w odpowiedzi na pismo ZK-9 pkt 6 przekazano powołania na stanowiska kierowników laboratoriów.

⁹⁵ Pismo IGiK z 4 października 2022 r., z 11 października 2022 r. oraz z 15 października 2024 r.

⁹⁶ Pismo IGiK z 6 marca 2025 r. odpowiedź na pismo ZK-3 pkt 3.

⁹⁷ Pismo IGiK z 3 marca 2025 r. odpowiedź na pismo ZK-3.

⁹⁸ Powołanego uchwałą Rady Naukowej nr 15/2029 z dnia 21 listopada 2019 r. na 4 lata.

⁹⁹ Pismo IGiK z 17 marca 2025 r. odpowiedź na pismo ZK-6.

Rada Naukowa

48. Zgodnie z art. 23 ustawy o instytutach, organami instytutu są dyrektor oraz rada naukowa. Tryb powołania oraz skład Rady Naukowej określony został w § 7 Statutu z 2023 r. oraz § 6 Statutu z 2024 r. Statut stanowi, że Rada Naukowa składa się z 14 osób, w tym 7 pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz 7 osób niebędących pracownikami Instytutu.

W 2024 r. funkcjonowała Rada Naukowa powołana na kadencję 2023 – 2027¹⁰⁰. Rada Naukowa działała w niepełnym składzie, w związku z rozwiązaniem stosunku pracy z dwoma pracownikami naukowymi¹⁰¹ będącymi jej członkami. Mimo tego, skład Rady nie był mniejszy niż ustawowe minimum, tj. 12 członków. W wyniku wyborów uzupełniających, przeprowadzonych w okresie 28-30 października 2024 r.¹⁰² w głosowaniu tajnym, pracownicy Instytutu dokonali wyboru jednego członka w celu uzupełnienia składu Rady Naukowej. Wybory przeprowadzono na podstawie zarządzenia Dyrektora Instytutu nr 28/2024 z 23 października 2024 r. Dyrektor powołał Komisję wyborczą oraz ustalił, że wybory odbędą się w trybie głosowania zdalnego, zgodnie z § 9 *Regulaminu wyborów do Rady Naukowej*. Prawo wybierania członka Rady Naukowej mieli wszyscy pracownicy Instytutu zatrudnieni na podstawie umowy o pracę. Komisja ogłosiła, że w wyniku wyborów w skład Rady został powołany Pan [REDACTED] – pracownik naukowy IGiK.

49. Rada Naukowa działała na podstawie *Regulaminu Rady Naukowej*¹⁰³ i wypełniała obowiązki wynikające z zadań określonych w art. 29 ust. 2 ustawy, w tym w zakresie uchwalania Statutu¹⁰⁴, opiniowania Planu działalności Instytutu, opiniowania kandydatów na stanowiska sekretarza naukowego oraz kierowników komórek organizacyjnych, opiniowania kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych, opiniowania kierunkowych planów tematycznych oraz rocznych sprawozdań dyrektora z wykonania zadań, ustalania perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej, opiniowania rocznego planu finansowego na 2025 rok, rocznych sprawozdań finansowych oraz podziału zysku za 2023 rok. W 2024 r. odbyły się 3 posiedzenia Rady Naukowej, łącznie podjętych zostało 14 uchwał. Ustalono, że Przewodniczący Rady przekazywał ministrowi nadzorującemu uchwały Rady w sprawach, o których mowa w art. 29 ust. 2 pkt 5-11 i 17-19 uoib w terminie 7 dni od dnia ich podjęcia.

Sekretarz naukowy

50. Statut Instytutu przewiduje zgodnie z art. 27 ust. 3 pkt 10 uoib funkcję sekretarza naukowego. Ustalono, że do 30 września 2024 r. funkcję tę pełnił Pan [REDACTED]¹⁰⁵. W celu obsadzenia stanowiska sekretarza naukowego Dyrektor przedstawił Radzie Naukowej kandydaturę Pani prof. dr hab. [REDACTED]. Uchwałą nr 10/2024 z dnia 6 listopada 2024 r. Rada Naukowa pozytywnie zaopiniowała zaproponowaną przez Dyrektora kandydaturę. Pani [REDACTED] została powołana do pełnienia przedmiotowej funkcji z dniem 15 listopada 2024 r.¹⁰⁶.

Struktura zatrudnienia

51. Ustalono, że na 31 grudnia 2024 r. w Instytucie zatrudnionych było 52 pracowników, w tym 15 pracowników naukowych (tj. 28,8% ogółu zatrudnionych), 19 pracowników inżyniero-technicznych (36,5% ogółu zatrudnionych) oraz 20 pracowników zatrudnionych na pozostałych stanowiskach (38,4% ogółu zatrudnionych). Instytut nie zatrudniał natomiast pracowników badawczo-technicznych, którzy stanowią potencjał do rozwoju kadry naukowej.

Szczegółowe informacje o strukturze zatrudnienia w jednostce prezentuje poniższe zestawienie.

¹⁰⁰ Powołanie nastąpiło 26 października 2023 r.

¹⁰¹ 3 października 2023 r. oraz 19 marca 2024 r.

¹⁰² Protokół z tajnego wyboru uzupełniającego członka Rady naukowej z 31.10.2024 r.

¹⁰³ Uchwała Rady Naukowej nr 1/2020 z dnia 14 maja 2020 r. oraz uchwała Rady Naukowej nr 2/2020 w sprawie zmian do regulaminu Rady Naukowej z 14 maja 2020 r.

¹⁰⁴ Uchwała Rady Naukowej nr 5/2024 z 21 maja 2024 r.

¹⁰⁵ Dyrektor IGiK w dniu 3 czerwca 2024 r. zawarł z sekretarzem naukowym porozumienie w zakresie rozwiązania stosunku pracy. Na mocy ww. porozumienia sekretarz naukowy świadczył pracę do dnia 30 września 2024 r., tj. do końca przysługującego mu okresu wypowiedzenia.

¹⁰⁶ Pismo IGiK z 24 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-7 pkt 9.

Grupa pracowników	Lp.	Wyszczególnienie	Na dzień 31.12.2022 r.	%	Na dzień 31.12.2023 r.	%	Na dzień 31.12.2024 r.	%
Stan zatrudnienia ogółem, w tym:			49 osób	100	53 osoby	100	52 osoby	100
Pracownicy realizujący badania	1.	Pracownicy naukowcy, w tym:	16	32,7	14	26,4	15	28,8
		na stanowisku profesora	2	4,1	1	1,9	1	1,9
		na stanowisku profesora Instytutu	4	8,2	4	7,5	2	3,8
		na stanowisku adiunkta	8	16,3	8	15,1	10	19,2
		na stanowisku asystenta	2	4,1	1	1,9	2	3,8
	2.	Pracownicy badawczo-techniczni	0	0	0	0	0	0
	3.	Pracownicy inżynieryjno-techniczni	16	32,7	21	39,6	19	36,5
Działy obsługi nauki	4.	Pracownicy administracyjno-ekonomiczni	13	26,5	15	28,3	16	30,8
	5.	Pracownicy biblioteczni i dokumentacji naukowej	2	4,1	1	1,9	2	3,8
	6.	Pracownicy na stanowiskach robotniczych	2	4,1	2	3,8	2	3,8

Źródło: Zestawienie przygotowane przez IGiK

W latach 2022 – 2024 liczba pracowników naukowych Instytutu kształtowała się na zbliżonym poziomie. Natomiast w 2024 r. w stosunku do lat 2022 – 2023, o połowę zmalała liczba profesorów (tj. z 12,3% ogółu zatrudnionych do 5,7%). Wzrosła natomiast liczba adiunktów z 8 do 10 (tj. z 16,3% ogółu zatrudnionych do 19,2%). Sukcesywny wzrost zanotowano również w grupie pracowników administracyjno-ekonomicznych - z 13 w 2022 r. do 15 w 2023 r. oraz 16 w 2024 r.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. największą grupę zatrudnionych w IGiK stanowili pracownicy w wieku do 34 lat (40,74 %), w przedziale 35-44 lata oraz 45-54 lata było po 24,07% pracowników. Natomiast najmniej liczną grupą byli pracownicy w wieku 55+, stanowili oni bowiem 11,11% ogółu zatrudnionych w Instytucie. W związku z powyższym struktura wiekowa pracowników Instytutu świadczy o równowadze pokoleniowej.

52. Instytut jest podstawowym miejscem pracy dla 14 pracowników naukowych¹⁰⁷. Ustalono, że na dzień 1 stycznia 2024 r. liczba pracowników naukowych również wynosiła 14 osób. Natomiast na 31 grudnia 2024 r. do liczby pracowników naukowych zaliczonych zostało 15 pracowników, którzy złożyli oświadczenia o zgodzie na uwzględnienie ich w grupie pracowników prowadzących działalność naukową.

Pracownicy Instytutu zatrudnieni byli na podstawie umów o pracę. W trakcie 2024 roku pracę w IGiK zakończyło 16 osób (w tym dwóch profesorów Instytutu, sekretarz naukowy, adiunkt, rzecznik prasowy oraz specjaliści), natomiast rozpoczęło 15 osób, m.in. na stanowiskach adiunkta oraz specjalistów.

Dyrektor IGiK w celu zwiększenia potencjału naukowego Instytutu zapewniał wsparcie pracowników w ich rozwoju zawodowym poprzez zapewnienie im możliwości podnoszenia kwalifikacji, udziału w szkoleniach lub dofinansowanie studiów¹⁰⁸. W 2025 r. zostało sfinansowane jedno postępowanie habilitacyjne oraz zawarto 3 umowy stypendialne w związku z dofinansowaniem studiów

¹⁰⁷ Pismo IGiK z 24 marca 2025 r. wraz z listą pracowników.

¹⁰⁸ Pismo IGiK z 17 marca 2025 r. odp. na ZK-6 oraz pismo z 28 marca 2025 r. odp. na ZK-9.

podyplomowych¹⁰⁹.

Konkursy na stanowiska naukowe oraz nabory pracowników

53. Zatrudnianie pracowników na stanowiska naukowe w IGiK odbywało się w drodze konkursu, którego zasady zostały określone w art. 43 ust. 6 ustawy o instytutach oraz w § 7 Statutu.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono 8 konkursów na stanowiska naukowe¹¹⁰, z których 5 nie zostało rozstrzygniętych ze względu na brak ofert, a w jednym nie wyłoniono kandydata. Dwa postępowania zakończyły się zatrudnieniem kandydatów¹¹¹.

Konkursy na stanowiska naukowe w okresie objętym kontrolą odbywały się, co do zasady, zgodnie z ww. regulacjami. Każdorazowo Dyrektor powoływał komisję konkursową, ogłoszenia zawierały wymagane Statutem elementy i były publikowane w BIP Instytutu. Stwierdzono jednak uchybienia i nieprawidłowości polegające na:

- niepublikowaniu wyników konkursów na stronie internetowej Instytutu w Biuletynie Informacji Publicznej, co stanowi naruszenie § 9 ust. 11 Statutu,
- wyznaczeniu w jednym ogłoszeniu¹¹² terminu złożenia ofert, krótszego niż 14 dni, co jest niezgodnie z § 9 ust. 6 Statutu,
- nieopublikowaniu dwóch ogłoszeń¹¹³ na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz trzech ogłoszeń¹¹⁴ na stronie Internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców (platforma EURALEX), co stanowi niezgodność z art. 34 ust. 6 uoib.

Kontrolowany wyjaśnił¹¹⁵, że w odniesieniu do dwóch konkursów na stanowiska adiunkta w Centrum Geodezji i Geodynamiki (daty ogłoszeń: 11.10.2024 i 08.11.2024), (...) w okresie publikacji obu ogłoszeń napotkaliśmy na trudności techniczne z dostępem do portalu EURALEX, wynikające z problemów z resetowaniem hasła. Ponadto, przeciążenie obowiązkami pracowników odpowiedzialnych za publikację ogłoszeń przyczyniło się do niedopatrzenia w procedurze i niewysłania wiadomości e-mail z prośbą o publikację na stronie ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki. Pragniemy jednak podkreślić, że podjęliśmy działania mające na celu zapewnienie szerokiego dostępu do informacji o konkursach poprzez publikację w alternatywnych kanałach informacyjnych. Wskazał również, że brak publikacji ogłoszenia na stanowisko naukowe w Centrum Teledetekcji (data ogłoszenia: 15.10.2024 r.) na platformie EURALEX spowodowany był tym, że ogłoszenie nie przeszło wewnętrznej weryfikacji administracji strony w związku z czym nie zostało opublikowane.

Notatki sporządzane po przeprowadzonych konkursach generalnie przygotowywane były nierzetelnie i nie opisywały faktycznego przebiegu procesu rekrutacji, w tym nie zawierały uzasadnienia wyboru

¹⁰⁹ Zgodnie z zawartymi umowami pracownicy zobowiązani są do zwrotu dofinansowania w przypadku rozwiązania umowy o pracę w ciągu 24 miesięcy od otrzymania dofinansowania. Pracownicy są nadal zatrudnieni w IGiK.

¹¹⁰ Jeden na stanowisko profesora Instytutu, cztery na stanowisko adiunkta oraz trzy na stanowisko naukowe.

¹¹¹ Konkurs w Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 8 marca 2024 r. oraz konkurs w Centrum Teledetekcji ogłoszony 8 sierpnia 2024 r.

¹¹² Konkurs w Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 11 października 2024 r. w którym termin składania ofert został określony na 9 dni.

¹¹³ Konkurs w Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 11 października 2024 r. oraz konkurs w Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 8 listopada 2024 r.

¹¹⁴ Konkurs w Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 11 października 2024 r., konkurs w Centrum Teledetekcji ogłoszony 15 października 2024 r. oraz konkurs w Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 8 listopada 2024 r.

¹¹⁵ Pismo IGiK D.0800.1.2025 z 6 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-3 pkt 23.

kandydata¹¹⁶, daty ich sporządzenia¹¹⁷, danych kandydatów biorących udział w rozmowach¹¹⁸ oraz informacji, kto został wybrany przez komisję konkursową¹¹⁹.

Po rozstrzygnięciu konkursu Rada Naukowa każdorazowo opiniowała kwalifikacje wybranego kandydata na stanowisko pracownika naukowego potwierdzając, że posiada on odpowiednie kwalifikacje oraz spełnia wymogi określone w ogłoszeniu.

54. Rekrutacja na stanowiska inne niż naukowe odbywa się na podstawie *Procedury przeprowadzania naborów na wolne stanowiska (z wyłączeniem stanowisk naukowych)*.

Ustalono, że ww. regulacja nie została opatrzona datą wprowadzenia do stosowania oraz nie została przyjęta zarządzeniem Dyrektora Instytutu. Kontrolowany wyjaśnił¹²⁰, że procedura została przedstawiona do wiadomości pracownikom poprzez wywieszenie na tablicy ogłoszeń, jednocześnie została ona przedstawiona kierownikom na spotkaniu. Procedura zostanie wprowadzona zarządzeniem w marcu 2025 r.

W okresie objętym kontrolą przeprowadzono 13 naborów na stanowiska inżyneryjno-techniczne i administracyjno-obługowe. Na podstawie analizy dokumentacji wybranych naborów¹²¹ stwierdzono, że proces rekrutacji prowadzony był zgodnie ze wspomnianą procedurą, informacje o naborach publikowane były w formie ogłoszeń o rekrutacji w BIP Instytutu, a zatrudnione osoby spełniały wymagania określone w ogłoszeniach.

Zakaz konkurencji

55. W Instytucie zawierane były umowy o zakazie konkurencji ze wszystkimi pracownikami naukowymi i inżyneryjno-technicznymi, zgodnie z art. 47 ust. 5 uoib oraz z kadrą kierowniczą, zgodnie z art. 28 ust. 3 uoib.

Z analizy przekazanych umów o zakazie konkurencji wynika, że 20 umów zawarto na okres trwania stosunku pracy. Natomiast w 21 umowach sformułowano dodatkowo klauzule o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy w IGiK. Dyrektor wyjaśnił¹²², że umowy o zakazie konkurencji będą ujednolicone. Okres zakazu po ustaniu stosunku pracy będzie ustalany w zależności od stażu pracy i zajmowanego przez pracownika stanowiska oraz jego doświadczenia, będzie to każdorazowo ustalane przez Dyrektora Instytutu.

W 2024 r. żaden z pracowników nie został zwolniony, w trakcie trwania stosunku pracy, z zakazu konkurencji. Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora¹²³, z zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy zwolniona została jedna osoba ze względu na ustanie przyczyn.

Dodatkowe zatrudnienie

56. W okresie objętym kontrolą w IGiK obowiązywał *Regulamin dotyczący zasad podejmowania dodatkowego zatrudnienia* wprowadzony zarządzeniem nr 13/2019 Dyrektora Instytutu z dnia 22 listopada 2019 r. Ustalono, że w 2024 r. w Instytucie nie były wydawane zgody na dodatkowe zatrudnienie pracowników¹²⁴. Trzech pracowników zatrudnionych w kontrolowanym okresie, na etapie rekrutacji, poinformowało o trwającym zatrudnieniu u innych pracodawców. W umowach tych pracowników wprowadzono zapis wskazujący, że dotychczasowa działalność nie stanowi działalności konkurencyjnej wobec Instytutu.

¹¹⁶ Konkurs w celu wyboru pracownika do Centrum Teledetekcji ogłoszony 8 sierpnia 2024 r. – z notatki wynika, że zatrudniono jednego kandydata na ½ etatu, natomiast faktycznie zatrudniono 2 osoby.

¹¹⁷ Konkurs w celu wyboru pracownika do Centrum Teledetekcji ogłoszony 8 sierpnia 2024 r., konkurs dot. naboru do Centrum Geomatyki Stosowanej ogłoszony 8 sierpnia 2024 r., konkurs dot. naboru do Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 11 października 2024 r., konkurs dot. naboru do Centrum Teledetekcji ogłoszony 15 października 2024 r. oraz konkurs dot. naboru do Centrum Geodezji i Geodynamiki ogłoszony 8 listopada 2024 r.

¹¹⁸ Konkurs w celu wyboru pracownika do Centrum Teledetekcji ogłoszony 8 sierpnia 2024 r.

¹¹⁹ Konkursu w celu wyboru pracownika do Centrum Teledetekcji ogłoszony 8 sierpnia 2024 r.

¹²⁰ Pismo IGiK D.0800.1.2025 z 6 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-3 pkt 21.

¹²¹ 7 naborów, które nie były przedmiotem kontroli doraźnej MRiT przeprowadzonej w 2024 r., w tym 4 na stanowiska inżyneryjno-techniczne, w wyniku których zatrudniono 6 osób oraz 3 na stanowiska administracyjno-obługowe, w wyniku których zatrudniono 3 osoby.

¹²² Pismo IGiK z 3 kwietnia 2025 r. odpowiedź. na pismo ZK-10.

¹²³ Tamże.

¹²⁴ Pismo IGiK z 6 marca 2025 r. odp. na ZK-3.

Ponadto ustalono, że w 2023 r. Dyrektor wystąpił¹²⁵ do ministra nadzorującego o zgodę na kontynuację swojego zatrudnienia w Szkole Głównej Służby Pożarniczej oraz w Stowarzyszeniu Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów. Minister wyraził zgodę¹²⁶ na kontynuację dodatkowego zatrudnienia poza godzinami pracy w Instytucie.

Podległość służbowa

57. W toku kontroli nie stwierdzono naruszenia art. 39 ust. 2 ustawy o instytutach badawczych, tj. występowania stosunku bezpośredniej podległości służbowej między małżonkami oraz osobami pozostającymi ze sobą w stosunku pokrewieństwa do drugiego stopnia włącznie lub powinowactwa pierwszego stopnia oraz w stosunku przysposobienia, opieki lub kurateli. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora¹²⁷, w IGiK *monitoring w zakresie występowania podległości służbowej prowadzony jest poprzez zakresy obowiązków pracowników, umożliwienie zgłaszania potencjalnych konfliktów interesów w sposób anonimowy a w przypadku wykrycia nieprawidłowości możliwość zmian w strukturze organizacyjnej.*

W Instytucie nie wprowadzono sformalizowanych zasad dotyczących unikania konfliktu interesów ani polityki antykorupcyjnej¹²⁸.

Działalność naukowo-badawcza

58. Zgodnie z wykazem kategorii naukowych za okres 2017-2021 IGiK przyznano kategorię naukową B+¹²⁹, co oznacza poziom zadowalający z rekomendacją wzmocnienia działalności naukowej, badawczo-rozwojowej lub stymulującej innowacyjność gospodarki. Kolejna ewaluacja jakości działalności naukowej zostanie przeprowadzona za okres 2022-2025.

59. Liczba prac badawczych zrealizowanych przez Instytut w latach 2022-2023, kształtowała się na zbliżonym poziomie, tj. 7 prac badawczych w 2022 r., 6 w 2023 r. oraz 7 w 2024 r. Liczba realizowanych przez Instytut prac rozwojowych wahała się i wyniosła: w 2024 r. 6 prac rozwojowych, w 2023 r. – 4 a w 2022 r. – 9. Natomiast wzrosła nieznacznie liczba wdrożonych wyników prac - z 8 w 2023 r. do 9 w 2024 r.

60. W 2024 r. w stosunku do 2023 r. zwiększyły się przychody z tytułu prowadzonych badań naukowych o 28,9%, prac rozwojowych o 47,1% oraz działalności wdrożeniowej o 51,4%. Spadek o 34,9% zanotowano natomiast w zakresie przychodów z przystosowania wyników badań i prac rozwojowych. Należy jednak wskazać, że tylko w przypadku badań naukowych uzyskane przychody były wyższe niż poniesione koszty. W pozostałym zakresie koszty równoważyły przychody lub je przewyższały, co prezentuje poniższa tabela.

Specyfikacja	2023 r.		2024 r.	
	Przychody (w zł)	Koszty (w zł)	Przychody (w zł)	Koszty (w zł)
Badania naukowe	5 375 585,98	3 282 980,38	6 930 088,23	6 346 371,18
Prace rozwojowe	994 616,09	1 020 014,09	1 463 835,04	1 523 911,97
Wdrożenia wyników B.N. i P.R.	903 475,00	898 407,94	1 368 155,00	1 368 155,00
Przystosowanie wyników	656 533,37	650 039,56	427 440,00	427 440,00

Źródło: Zestawienie IGiK przekazane przy piśmie z 14 marca 2025 r.

¹²⁵ Pismo IGiK z 5 lipca 2023 r.

¹²⁶ Pismo MRiT znak: DNP-V.1133.2.2023.MB z 14 lipca 2023 r.

¹²⁷ Tamże.

¹²⁸ Pismo IGiK z 3 marca 2025 r. odp. na ZK-3.

¹²⁹ <https://radon.nauka.gov.pl/dane/profil/72478F978B3C3724CA64E2824B8A2978>.

61. W Instytucie w latach 2022 – 2024 nie opatentowano żadnych wynalazków, nie zostały przyznane nagrody za działalność naukową, nie otrzymano również praw ochronnych na wzory użytkowe oraz praw z rejestracji wzorów przemysłowych¹³⁰.

W 2024 r. w prestiżowych czasopismach naukowych, w tym zagranicznych, dokonano publikacji 16 artykułów naukowych opracowanych przez pracowników Instytutu, czyli nieco więcej niż w 2023 r. i 2022 r., kiedy dokonano po 13 publikacji¹³¹.

Liczba punktów przyznanych za cytowanie publikacji, według Web of Science, wyniosła w 2024 r. – 26, w 2023 r. – 57 a w 2022 r. – 83¹³². Dane te świadczą o niekorzystnej tendencji zmian, ponieważ liczba cytowanych publikacji ulega systematycznemu zmniejszaniu.

Ocena dorobku

62. Zgodnie z art. 44 ust. 4 ustawy o instytutach, pracownicy naukowcy podlegają ocenom okresowym nie rzadziej niż raz na 4 lata, a tryb oceny okresowej określa regulamin ustanowiony przez Dyrektora. Ostatnią ocenę za lata 2016 – 2019 przeprowadzono w 2020 r. Ustalono, że w 2024 r. nie przeprowadzono, mimo ustawowego obowiązku, oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu, a Dyrektor Instytutu nie ustanowił regulaminu oceny dorobku. Kontrolowany wyjaśnił¹³³, że w 2024 r. prowadzone były wstępne rozmowy z pracownikami, mające na celu aktualizację kryteriów oceny oraz dostosowanie procesu do bieżących standardów i osiągnięć Instytutu. Ustalono, że w 2024 r. w celu dokonania okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i naukowo-technicznych, został powołany¹³⁴ zespół ds. oceny kadry naukowej IGiK. Zdaniem Dyrektora przeprowadzenie oceny w 2024 r. stało się niemożliwe z uwagi na fakt, że dwóch pracowników powołanych do tego zespołu zakończyło współpracę z Instytutem. W związku z powyższym konieczne będzie powołanie nowego zespołu. Ponadto Dyrektor zadeklarował, że kwestia przeprowadzenia okresowej oceny dorobku zostanie szczegółowo omówiona podczas posiedzenia Rady Naukowej, planowanego na maj 2025 r. Rada na tym posiedzeniu ustali harmonogram i metodykę przeprowadzenia oceny, a także powoła nowy skład zespołu ds. oceny.

[Akta kontroli: str. 55-57, 72-74, 90-92, 95-98, 136-146, 161-164, 170-173, 193-197, płyta CD]

Obszar III. Jakość zarządzania Instytutem

Ocena

Mając na względzie, że jakość zarządzania Instytutem, to całokształt działań podejmowanych przez Dyrektora IGiK w zakresie prowadzonej gospodarki finansowej, organizacyjnej oraz kadrowej, w okresie objętym kontrolą stwierdzono niedostatki we wszystkich ww. obszarach, wynikające z braku wdrożenia lub niepełnego wdrożenia zaleceń pokontrolnych wydanych w następstwie kontroli Ministra Rozwoju i Technologii przeprowadzonej w 2022 r. oraz w 2024 r., a także nieskuteczności działań podejmowanych przez Dyrektora Instytutu w przedmiotowym zakresie.

Zalecenia pokontrolne, które nie zostały przez Instytut zrealizowane lub ich realizacja była niepełna, dotyczyły:

- braku aktualizacji procedur wewnętrznych niezgodnych z przepisami prawa lub odnoszących się do nieaktualnej struktury organizacyjnej,
- braku prowadzenia kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej na fakturach wystawianych kontrahentom Instytutu,
- podejmowania przez Dyrektora Instytutu nieskutecznych działań mających na celu poprawę sytuacji finansowej Instytutu,
- nieustalenia w planach działalności mierników pozwalających na ocenę stopnia ich realizacji,

¹³⁰ Pismo IGiK z 24 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-7.

¹³¹ Tamże.

¹³² Tabele przy piśmie z 24 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-7.

¹³³ Tamże.

¹³⁴ Uchwała Rady Naukowej nr 6/2024 z dnia 21 maja 2024 r.

- braku dostosowania regulaminu organizacyjnego do faktycznej struktury organizacyjnej istniejącej w IGiK,
- nieprzeprowadzenia analizy celowości istnienia jednoosobowych komórek organizacyjnych¹³⁵,
- braku konsekwencji w zakresie zamieszczania ogłoszeń o konkursach na stanowiska naukowe na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki lub na stronie internetowej Komisji Europejskiej,
- braku bieżącej aktualizacji informacji zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu pomimo wyznaczenia osoby odpowiedzialnej¹³⁶,
- braku dokonania wyceny akcji spółki [REDAKTOWANE] w celu ich sprzedaży.

Brak pełnej realizacji zaleceń pokontrolnych świadczy o niskiej efektywności wewnętrznych mechanizmów doskonalenia organizacyjnego.

Ponadto stwierdzono, że:

- pomimo funkcjonowania w Instytucie Kolegiów Dyrektora, częstotliwość ich zwoływania przez Dyrektora nie była w pełni zgodna z regulaminem organizacyjnym, co może ograniczać skuteczność zarządzania w obszarach wymagających prowadzenia systematycznego nadzoru i konsultacji,
- brak kompleksowej aktualizacji dokumentacji wewnętrznej oraz wdrożenia brakujących procedur rodzi ryzyko niezapewnienia zgodności działania Instytutu z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Planowanie działalności

63. W okresie objętym kontrolą działalność Instytutu była zgodna z art. 2 uoib. IGiK w 2024 r. działał na podstawie *Kierunkowego planu tematycznego podstawowej działalności statutowej na 2024 r.* oraz *Rocznego planu finansowego na 2024 r.* zatwierdzonych przez Radę Naukową, które zdaniem Dyrektora IGiK spełniały obowiązek wynikający z art. 24 ust. 1 lit. a i b uoib. W okresie objętym kontrolą Dyrektor IGiK opracował *Plan działalności Instytutu Geodezji i Kartografii w Warszawie na 2025 r.*, który został 27 czerwca 2024 r. pozytywnie zaopiniowany przez Radę Naukową. Niestety, przygotowując plany działalności na 2024 i 2025 r. nie wdrożono zaleceń pokontrolnych MRiT w zakresie wskazania w tych dokumentach celów szczegółowych oraz mierników określających stopień ich realizacji, a także sposobu realizacji najważniejszych zadań w nich określonych.

Ustalono, że poza rocznym Planem działalności w Instytucie nie przyjęto średnio- lub długookresowych dokumentów strategicznych oraz nie podejmowano starań w celu wdrożenia systemu zarządzania jakością. W toku kontroli Dyrektor wyjaśnił¹³⁷, że w Instytucie w 2024 r., nie został przyjęty system zarządzania jakością, niemniej jednak Kierownictwo w celu wspierania jakości zarządzania wykorzystuje instrumenty komunikacyjne, w tym okresowe raporty Kierowników Centrum (regularne dostarczanie informacji o wynikach i postępach), spotkania robocze z pracownikami (narzędzia budowania konsensusu i wymiany informacji), wewnętrzne platformy internetowe umożliwiające komunikację w Instytucie. Ponadto w Instytucie stosuje się instrumenty zarządzania ludźmi, w tym motywacyjne systemy wynagrodzeń oraz omawianie z pracownikami indywidualnych planów rozwojowych. Kontrola jakości jest monitorowana również przez ewaluację wyników naukowych, która odbywa się, co dwa tygodnie na Kolegiach wewnętrznych.

¹³⁵ Dyrektor Instytutu w piśmie z 10 kwietnia 2025 r. wyjaśnił, że *nie ma dokumentacji dotyczącej analizy celowości istnienia jednoosobowych laboratoriów. Celowość ta jest uzasadniana osobiście przez kierowników centrów.*

¹³⁶ Kontrolowany w piśmie z 28 marca 2025 r. (odpowiedź na ZK-9 pkt 10) wyjaśnił, że obowiązki związane z aktualizacją treści Biuletynu Informacji Publicznej oraz strony internetowej Instytutu Geodezji i Kartografii, do 31 lipca 2024 r. spoczywały na rzeczniku prasowym, po zakończeniu współpracy, zostały przekazane do kompetencji działu OI, działu OINTE oraz sekretariatu.

¹³⁷ Pismo IGiK z 14 marca 2025 r. - odpowiedź na pismo ZK-5 pkt 28.

Kolegium Dyrektora

64. W okresie objętym kontrolą w IGIK działało Kolegium Dyrektora, tj. organ o charakterze opiniodawczym i doradczym w istotnych sprawach dotyczących Instytutu. Skład Kolegium¹³⁸ został określony w § 3 ust. 2 Rozdziału 4 Regulaminu organizacyjnego IGIK. Dyrektor IGIK poinformował¹³⁹, że kolegium dyrektora zostało podzielone na dwa kolegia: naukowe oraz administracyjne. Podział ten jest w pełni uzasadniony, ponieważ ogranicza on ilość czasu, który był pochłaniany pracownikom na udział w części niezwiązanej bezpośrednio z ich działalnością w IGIK. Kolegium naukowe zajmuje się przede wszystkim omawianiem oraz planowaniem: bieżącej działalności naukowej, rozwoju kadry naukowej, publikacjami naukowymi, innymi formami upowszechniania osiągnięć naukowych. Skupia się również na stałym monitorowaniu dorobku naukowego pracowników oraz planowaniu udziałów w ogłaszanych przetargach oraz konkursach na granty badawcze. Kolegium administracyjne zajmuje się przede wszystkim sprawami dotyczącymi bieżącej oraz planowanej działalności operacyjnej IGIK.

Posiedzenia Kolegium, zgodnie z § 3 ust. 3 Rozdziału 4 Regulaminu organizacyjnego, powinny być zwoływane co najmniej raz na miesiąc przez Dyrektora z własnej inicjatywy lub na wniosek członka Kolegium, w pełnym lub ograniczonym składzie, w zależności od tematu posiedzenia.

Ustalono, że w 2024 r. odbyło się dziewięć posiedzeń Kolegium, przy czym w okresie od kwietnia do października nie zwoływano jego posiedzeń, co rodzi ryzyko niedostatecznego wykorzystania potencjału tego organu doradczego oraz osłabienie mechanizmów konsultacyjnych w Instytucie.

Działania zarządcze Dyrektora

65. Zgodnie z § 3 Regulaminu organizacyjnego IGIK, Dyrektor kieruje Instytutem przy pomocy m.in. kierowników jednostek organizacyjnych.

Ustalono, że w 2024 r. wystąpiły wakaty na stanowisku kierownika Centrum Geomatyki Stosowanej oraz Centrum Geodezji i Geodynamiki. Dyrektor zaproponował pełnienie tych funkcji dotychczasowym pracownikom IGIK, a ich kandydatury zostały pozytywnie zaopiniowane przez Radę Naukową¹⁴⁰.

66. Struktura organizacyjna Instytutu oraz zakres zadań poszczególnych komórek organizacyjnych określone zostały w Regulaminie organizacyjnym, który pomimo wydanych w poprzednich kontrolach MRiT zaleceń nie został zaktualizowany. W strukturze Instytutu nadal znajdują się jednostki/komórki organizacyjne posiadające tylko kierowników. Ponadto nie zrealizowano zalecenia pokontrolnego dotyczącego konieczności przeprowadzenia analizy celowości istnienia jednostek/komórek organizacyjnych, w których zatrudniony jest jedynie ich kierownik. Dyrektor Instytutu w piśmie z 10 kwietnia 2025 r. wyjaśnił, że nie ma dokumentacji dotyczącej analizy celowości istnienia jednoosobowych laboratoriów. Celowość ta jest uzasadniana osobiście przez kierowników centrów.

67. Dyrektor Instytutu w okresie objętym kontrolą udzielił pełnomocnictwa łącznego i upoważnił do działania w imieniu Instytutu trzy osoby, tj. sekretarza naukowego, głównego księgowego oraz kierownika Działu Kadr, co usprawniło podejmowanie działań zarządczych w przypadku jego nieobecności. Powyższe stanowi realizację zaleceń pokontrolnych sformułowanych w wyniku poprzednich kontroli MRiT.

68. W Instytucie nie przyjęto formalnego systemu zastępstw nieobecnych pracowników. Dyrektor Instytutu wyjaśnił¹⁴¹, że wszyscy pracownicy z poszczególnych grup np. administracji są przeszkoleni, aby móc zastąpić innych pracowników w razie ich dłuższej nieobecności. Sami pracownicy szkolą się nawzajem ze swoich obowiązków, aby w zespołach była zapewniona zastępowalność. Ponadto od dłuższego czasu w działach DON¹⁴² prowadzone są nabory w celu zapewnienia jeszcze bardziej sprawnego procesu zastępowalności.

¹³⁸ Członkami Kolegium są Zastępca Dyrektora ds. naukowych lub Sekretarz Naukowy, Główny Księgowy, kierownicy jednostek organizacyjnych Instytutu i/lub ich zastępcy, kierownik Obserwatorium Geodezyjno-Geofizycznego Borowa Góra oraz osoby zaproszone przez Dyrektora.

¹³⁹ Pismo IGIK z 28 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-8 pkt 3.

¹⁴⁰ Pismo IGIK z 6 marca 2025 r. odpowiedź na pismo ZK3.

¹⁴¹ Pismo IGIK z 14 marca 2025 r. – odpowiedź na pismo ZK-5 pkt 29.

¹⁴² Działy obsługi nauki.

69. W celu realizacji zalecenia pokontrolnego w zakresie poprawy wyników finansowych Instytutu Dyrektor zainicjował szereg działań mających na celu zwiększenie przychodów, ograniczenie kosztów oraz usprawnienie działania komórek organizacyjnych zaangażowanych w podstawową działalność Instytutu, choć nie wszystkie przyniosły w badanym okresie rezultaty. Szczegółowe działania Dyrektora zostały opisane w niniejszym dokumencie w Obszarze I: Działalność finansowa Instytutu - Plany finansowe.

Regulacje wewnętrzne

70. Nie wszystkie obszary działalności Instytutu, zostały formalnie uregulowane. W toku kontroli stwierdzono, że w Instytucie nie wdrożono procedur dotyczących planowania finansowego i monitorowania realizacji planów, dochodzenia należności, gospodarowania majątkiem a także zasad etyki i polityki antykorupcyjnej. Ponadto, nie dokonano aktualizacji ustanowionych wcześniej procedur i dostosowania ich do obowiązującej struktury organizacyjnej funkcjonującej w Instytucie, pomimo sformułowania zaleceń pokontrolnych w tym zakresie.

Regulacje wewnętrzne obowiązujące w okresie objętym kontrolą, m.in. takie jak: instrukcja obiegu i kontroli dokumentów finansowych oraz regulamin zarządzania prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, prawami własności przemysłowej oraz zasady komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych¹⁴³ zawierały postanowienia oparte na nieobowiązujących już przepisach prawa powszechnie obowiązującego, mimo że MRiT sformułował zalecenie pokontrolne dotyczące przeglądu wszystkich ustanowionych w IGiK aktów prawa wewnętrznego pod kątem zgodności z przepisami prawa powszechnie obowiązującego. Regulamin udzielania zamówień publicznych, do momentu jego aktualizacji w grudniu 2024 r., także odnosił się do nieobowiązującej ustawy – Pzp. Instytut wdrożył jedynie formalną procedurę obsługi skarg, wniosków i petycji¹⁴⁴ oraz wprowadził politykę antymobbingową i antydyskryminacyjną¹⁴⁵.

Brak sformalizowanych zasad funkcjonowania w poszczególnych obszarach działalności Instytutu, w ocenie Zespołu kontrolerów, prowadził do rozproszenia odpowiedzialności za dany obszar, a w konsekwencji do braku właściwej realizacji zadań lub nie zachowania wystarczającego śladu rewizyjnego.

71. Ustalono, że tabele zaszeregowania wynagrodzenia, stanowiące załącznik do zaktualizowanego 6 września 2024 r. *Zakładowego Regulaminu Wynagradzania*¹⁴⁶ przy niektórych stanowiskach określają minimalną wartość wynagrodzenia zasadniczego, które jest niższe niż minimalne wynagrodzenie za pracę określone w Rozporządzeniu Rady Ministrów z 14 września 2023 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2024 r.¹⁴⁷ Należy jednak wskazać, że na płacę minimalną składa się wynagrodzenie zasadnicze i inne świadczenia wynikające z umowy o pracę, m.in. premie regulaminowe, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.

Powyższe może stanowić o braku atrakcyjności Instytutu jako docelowego miejsca pracy dla młodych pracowników.

72. Dyrektor Instytutu nie zrealizował również zalecenia pokontrolnego dotyczącego zapewnienia aktualności informacji zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Instytutu. Obowiązki związane z aktualizacją treści Biuletynu Informacji Publicznej oraz strony internetowej IGiK, do 31 lipca 2024 r. spoczywały na rzeczniku prasowym, a po zakończeniu współpracy, zostały przekazane do kompetencji Działu Obsługi Informatycznej, Ośrodka Informacji Naukowej, Technicznej i Ekonomicznej oraz sekretariatu. Należy jednak wskazać, że pracownicy ww. komórek nie dokonywali bieżącej aktualizacji informacji publikowanych w BIP, a dane zamieszczone na stronie

¹⁴³ Zarządzenie nr 15/2016 Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii z dnia 23 maja 2016 r.

¹⁴⁴ Zarządzenie Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii nr 25a z dnia 24 września 2024 r. w sprawie przyjmowania i rozpatrywania skarg, wniosków i petycji.

¹⁴⁵ Zarządzenie Dyrektora Instytutu Geodezji i Kartografii nr 14/2024 z dnia 11 lipca 2024 r. w sprawie wprowadzenia procedury antymobbingowej i antydyskryminacyjnej w Instytucie Geodezji i Kartografii.

¹⁴⁶ Zarządzenie Dyrektora Instytutu.

¹⁴⁷ Dz.U. z 2023 r., poz. 1893.

internetowej Instytutu oraz w BIP były nierzetelne; m.in. zamieszczony był nieaktualny skład Rady Naukowej.

73. Zgodnie z art. 354 ust. 4 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, Dyrektor IGiK w dniu 28 stycznia 2025 r. złożył oświadczenie o zgodności danych wprowadzonych do Systemu POL-on ze stanem faktycznym.

[Akta kontroli: str. 55-197, płyta CD]

III. Informacje o kontroli

Kontrolę przeprowadził, upoważniony przez Ministra Rozwoju i Technologii¹⁴⁸, Zespół kontrolerów w składzie:

- Ewa Zawadzka-Dzwonka, główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, kierownik Zespołu,
- Monika Miszczuk, główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu,
- Anna Zarębska-Golańska, główny specjalista w Departamencie Kontroli i Audytu, członek Zespołu.

Czynności kontrolne przeprowadzono w okresie od 11 lutego do 4 kwietnia 2025 r.

Kierownikiem jednostki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą był Pan dr hab. inż. Michał Szota powołany¹⁴⁹ na to stanowisko przez Ministra Rozwoju i Technologii 30 czerwca 2023 r.

Do projektu wystąpienia pokontrolnego zostały zgłoszone uwagi oraz wyjaśnienia¹⁵⁰, które nie miały wpływu na ustalenia i oceny zawarte w ww. dokumencie, a także deklaracje działań, które zostały uwzględnione przy formułowaniu zaleceń pokontrolnych.

IV. Zalecenia pokontrolne

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia i oceny, na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli zalecam wzmocnienie nadzoru sprawowanego przez Kierownictwo IGiK, w szczególności poprzez:

1. Dostosowanie regulaminu organizacyjnego oraz statutu do faktycznej struktury organizacyjnej istniejącej w IGiK.
2. Przeprowadzenie udokumentowanej analizy celowości istnienia komórek organizacyjnych, w których obsadę kadrową stanowi jedynie ich kierownik.
3. Zmianę regulacji wewnętrznych niezgodnych z przepisami prawa lub odnoszących się do nieaktualnej struktury organizacyjnej.
4. Sporządzanie planów finansowych zawierających wszystkie elementy, określone w art. 18 ust. 11 uoib.
5. Zwiększenie transparentności działania Instytutu poprzez dokumentowanie decyzji Kierownictwa Instytutu dotyczących przesunień, pomiędzy zadaniami, środków finansowych z subwencji udzielonej na utrzymanie potencjału badawczego, wraz ze wskazywaniem ich przyczyn.
6. Dołożenie należytej staranności przy opracowywaniu planów zakupów i inwestycji w celu uwzględnienia w nich wszystkich zamówień planowanych do realizacji w danym roku.
7. Prowadzenie jednolitego rejestru umów i zamówień powiązanego ze sporządzanymi planami zakupów oraz umożliwiającego odpowiednią agregację danych do sprawozdawczości z udzielonych zamówień.
8. Dokumentowanie faktu prowadzenia kontroli merytorycznej i formalno-rachunkowej faktur wystawianych kontrahentom Instytutu.
9. Właściwe zabezpieczanie interesów Instytutu w zawieranych przez IGiK umowach.
10. Ustalanie w planach działalności mierników pozwalających na ocenę stopnia ich realizacji.

¹⁴⁸ Upoważnienia nr: MRiT/6-DKT/25 (MRIT/20-UDK/25), MRiT/7-DKT/25 (MRIT/19-UDK/25), MRiT/8-DKT/25 (MRiT/22-UDK/25).

¹⁴⁹ Pismo MRiT znak: DNP-V.1102.2.2023.MB.2 z 30 czerwca 2023 r.

¹⁵⁰ Pismo znak: D.0800.1.2025 z 11 czerwca 2025 r.

11. Niezwłoczne przeprowadzenie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego pracowników naukowych i badawczo-technicznych Instytutu, zgodnie z art. 44 ust. 4 oraz art. 50 uoib, stosownie do złożonej przez Dyrektora IGiK w piśmie znak: D.0800.1.2025 z 11 czerwca 2025 r. deklaracji, a także:
12. Wdrożenie regulacji wewnętrznych dotyczących:
- a) ustalania i dochodzenia należności,
 - b) przygotowania i monitorowania planów finansowych,
 - c) gospodarowania majątkiem Instytutu, w tym ewidencjonowania wykorzystania aparatury badawczej,
 - d) zapobiegania konfliktowi interesów oraz polityki antykorupcyjnej.
13. Podejmowanie skutecznych działań mających na celu:
- a) poprawę sytuacji finansowej Instytutu,
 - b) ograniczenie kosztów funkcjonowania Instytutu w celu uniknięcia strat finansowych w kolejnych latach.
14. Rozbudowanie potencjału naukowo-badawczego Instytutu poprzez zatrudnienie pracowników na stanowiska badawczo-techniczne.
15. Podejmowanie skutecznych działań w celu umożliwienia rozwoju naukowego pracowników Instytutu skutkującego wzrostem liczby publikacji naukowych, uzyskiwaniem patentów oraz udziałem w konkursach naukowych.
16. Niezwłoczne powołanie w Instytucie rzecznika dyscyplinarnego oraz przestrzeganie obowiązków określonych w art. 57 ust. 4 uoib.
17. Zwiększenie efektywności działań Kolegium Dyrektora IGiK poprzez formułowanie przez nie propozycji w zakresie usprawnienia funkcjonowania Instytutu oraz ich dokumentowanie w sporządzanych protokołach/notatkach z posiedzeń ww. gremium.
18. Przestrzeganie obowiązku publikacji ogłoszeń o konkursach na stanowiska naukowe w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki oraz na stronie internetowej Komisji Europejskiej w europejskim portalu dla mobilnych naukowców (platforma EURALEX), zgodnie z art. 43 ust. 6 uoib.
19. Rzetelne dokumentowanie przebiegu prowadzonych w Instytucie konkursów na stanowiska naukowe oraz publikowanie ich wyników w Biuletynie Informacji Publicznej IGiK.
20. Dokonywanie bieżącej aktualizacji informacji zamieszczanych w Biuletynie Informacji Publicznej Instytutu.
21. Podjęcie działań w celu dokonania wyceny akcji spółki [REDAKTED] na potrzeby sfinalizowania ich sprzedaży.

Na podstawie art. 49, w związku z art. 46 ust. 3 pkt 3 ustawy o kontroli, proszę o przedstawienie w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykonania zaleceń wraz z dokumentacją potwierdzającą podjęte działania.

Informuję, że zgodnie z art. 48 ustawy o kontroli, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z upoważnienia,

Michał Graczyk

Dyrektor Generalny

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /